

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, VASARIO – FEBRUARY 2, 2017, • Vol. CVIII Nr. 13

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-01-17

ŠIAME NUMERYJE:

Kita stotelė
– New Yorkas – 4 psl.

Smagiai atšvęstas
Rambyno 50-metis – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

**80-metį švenčiantis
kardinolas A. J. Bačkis:**

„Niekada nenuleidau rankų“

Dainiaus Labučio nuotr.

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė savo ir visų Lietuvos žmonių vardu nuoširdžiai pasveikino kardinolą Audrį Juozą Bačkę, kuris vasario 1 dieną šventė garbingą 80-ies metų jubiliejų.

Sveikinime šalies vadovė pabrėžė, kad tai dvasi-ninkas, visada randantis kelią į tikinčiųjų širdis, ieškančias meilės, atjautos, supratimo ir žmogiškojo ar-tumo.

Prezidentės teigimu, Katalikų bažnyčia Lietuvos ne-priklausomybės aušroje, kada visiems ypač reikėjo pa-drąsinimo ir vilties, tikėjimo laisve ir jos idealais, buvo daugelio moralinė atrama ir stiprybės šaltinis. Anot šalies vadovės, savo nuoširdžia veikla ir ištikima tarnystė kardinolas visuomet siekė įkvėpti žmones, telkti vi-suomenę ir puoselėti jos santarvę.

– 14 psl.

Namuose Lietuva, lauke – Amerika

RASA SĖJONAITĖ

Yra žmonių, kurie garsiai demonstruodami lo-bistinius pasiekimus profesijoje, ryžtingai žy-giuojantys pirmose gretose, visada ir visur yra pastebimi. Bet yra ir tokių žmonių, kurių at-kaklus darbas iš nuoširdaus pašaukimo, jų be-sąlygiškas atsidavimas savo veiklai ne visada matomas. Tačiau šie žmonės nuo pirmos pa-žinties minutės iš karto pakeri kitokios energijos užtaisu, ryžtu ir tvirtu tikėjimu. Pastariesiems pri-klauso New Jersey gyvenanti lietuvių kilmės amerikietė, pedagogė **Rasa Ardytė Juškienė**.

**Karo pabėgėliai Amerikoje
kūrė lietuviybės salą**

Šiandien kiekvienas lietuvis, skrupulingai ir atsakingai saugantis savo tautinę tapatybę, puoselėjantis gimtąją kalbą ir istoriją, pagarbiai nulenktą galvą prieš Juozo ir Rėdos Ardžių šeimą. Pabėgę nuo karo siaubo tėvynėje, Ardžiai buvo būtent tie JAV emigrantai, kurie niekada neatsi-žadėjo savo tapatybės, savo šaknų. Užauginę šeimoje tris šaunias dukras, Ardžiai joms įskiepijo lietu-viškas tradicijas, išmokė lietuvių kalbos ir pažadi-no besąlygišką meilę Lietuvai. Vyriausioji Rasa, vi-durinioji Rėda ir jaunėlė Indrė, nors ir augo ame-rikietiškoje aplinkoje, nuo vaikystės apie Lietuvą ži-nojo viską. „Lietuva buvo mūsų namuose, o Amerika – lauke“, – juokauja Rasa Ardytė Juškienė.

– 8 psl.

Rasos tėvai Rėda ir Juozas Ardžiai su jaunėlės dukters Indrės ir Rasos šeimomis.

Melancholikas pasidarai, kai imi galvoti apie gyvenimą;
cinikas – kai pamatai, ką iš jo padaro dauguma žmonių – *Erich Maria Remarque*

Viena kolegė prieš keletą dienų piktai priekaištavo, kad esu tendencingas pesimistas, specialiai nenorintis pastebėti, kaip sparčiai Lietuva tobulėja, tvirtėja, turtingėja...

Atvirai kalbant, daug lietuviškųjų tobulėjimų tikrai nematau. Juos užgožia klaidos, savanaudiškumas, nekompetencija. Ar įmanoma suskaičiuoti visas bėdas, kai jų tiek gausu? Užtat tikras pergales, deja, registruoti lengva. Nes jų mažai. Vieninteliai neabejotini Lietuvos laimėjimai – tai Kovo 11-osios Aktas, Sausio 13-osios draša, narystė NATO ir amerikiečių karių dislokacija Baltijos kraštuose. Dėl visų kitų pergalių galima ginčytis. Viena pusė – graži, atsuksi kitą – apsverksi.

Daug kas iš mūsų viltingai žvelgė į Lietuvos valstiečių žaliųjų sąjungos (LVŽS) lyderį Ramūną Karbauskį, esą galbūt šis politikas su savo komanda išjudins Lietuvą esminėms reformoms. Daugelis lietuvių buvo linkę valstiečiams-žaliesiems atleisti pirmuosius jų nesusipratimus. Juk R. Karbauskio komanda negali neturėti tendencingų priešu. Omenyje turiu kad ir įtakingus degtindarius bei aludarius. Argi jiems priimtinos blaivybės idėjos? Argi jie nenorėtų sukompromituoti jų verslui kenkiančių politikų?

Tačiau valstiečių-žaliųjų lyderį Seimo narė Aušra Maldeikienė sučiupo akivaizdžiai pamelavus. R. Karbauskis yra tvirtinęs, kad toji bendrovė, kuri suteikė galimybę buvusiai Seimo narei Gretai Kildišienei važinėti prabangiu automobiliu, tokių nuomavimo operacijų buvo surengusi ir šimtams kitų klientų. Remiantis iš Lietuvos banko gauta parlamentarės A. Maldeikienės informacija, – netiesa. Automobilis išnuomotas vienintelei G. Kildišienei.

Štai šis akibrokštas – jau rimtas signalas, leidžiantis svarstyti, ar verta tikėti ir visais kitais R. Karbauskio pareiškimais. Jei turtuolis politikas syki viešai prišnekėjo netiesos, kokios garantijos, kad nesusimaus kitą sykį dėl valstybei žymiai svarbesnių sprendimų? Matyt, Seimo narys Bronius Matelis, skubiai traukdamasis iš LVŽS komandos, pasielgė teisingai. Jei iki šiol būta abejonių, kad žurnalistu dirbęs B. Matelis galbūt pasikarščiavo ar net turėjo asmeninių interesų nemėgti G. Kildišienės, nes abu – iš Panevėžio, dabar tokių svarstymų mažiau.

Kėdainiuose nužudyto mažylio istorija byloja, kad nesugebame išnarplioti ir šio Gordijo mazgo. Nejaugi taip sunku suprasti, kada vaikas yra ne šiaip griežtai auklėjamas, o tiesiog žiauriai mušamas? Nejaugi lietuviškoji Temidė nesugeba išvelgti, kas meluoja – vaikas, besiskundžiantis grubiu patėvio elgesiu, ar motina, įrodinėjanti, kad berniukas susimušė krisdamas nuo laiptų? Pasirodo, nepajėgiame.

Įsiminė paskutinioji LRT žurnalistės Ritos Milišutės laida „Teisė žinoti“, kurioje skaudžia patirtimi dalinosi žiauriai sumuštų vaikų gyvybes gelbėjęs daktaras. Klaiku. Medikai pastato ant kojų mirtinai sužalotą mažylį, bet po ligoninės vaikas ir vėl atsiduria būtent toje šeimoje, kur jį girtuoklis patėvis muša, kol galų gale užmuša. Ir tokių atvejų, pasirodo, itin daug. Jų net daugėja...

Bet Indrės Makaraitytės laida (LNK televizija, Info TV), kurioje, be kita ko, kamantinėtas ir Seimo narys Mantas Adomėnas, pasirodė tendencinga. Vedėja vis taikėsi įkasti parlamentarui, kodėl šis neskubėjo pritarti naujam įstatymui, konkrečiai įvardinančiam, kas yra smurtas prieš vaikus. Parlamentarą suprantu. Juk naujojoje redakcijoje esama ginčytinų apibrėžimų. Pavyzdžiui, ar jums, perskaičius naująją redakciją, aišku, kas yra psicho-

Tik keturios lietuviškos sėkmės

GINTARAS VISOCKAS

Didžiausiu nesusipratimu derėtų laikyti ir mūsų valdžios sprendimą įteisinti laidavimo galimybę tais atvejais, kai vairuotojas pagaunamas vairavęs automobilį apsvaigęs nuo alkoholio. Viena vertus, pripažįstame, kad mūsų keliuose per daug girtų vairuotojų, kad jų sukeltos avarijos – per

daug skaudžios. Kita vertus, sudarome jiems galimybę išvengti griežtos bausmės. Pasirodo, kiekvienas, pagautas už vairo išgėręs, gali paprašyti tetos ar dėdės, kad šie už jį laiduotų. Jei giminės laiduoja, jei teisėjui laidavimas pasirodo nuoširdus, vairuotojui nereikia sėsti nei į kalėjimą, nei mokėti baudų.

Kad laidavimas nėra smerktinas, – sutinku. Ir vis dėlto keista, kad įstatymo leidėjai nenumatė nė menkiausios atsakomybės laiduotojams. Jei vairuotojas, kurį užtarė, tikrai daugiau nesėda už vairo išgėręs, – puiku. Bet jeigu dar sykį padaro tokį pat nusikaltimą, laiduotojui vis tiek ne plaukas nuo galvos nukrenta. Štai tokių laidavimų nesuprantu. Man regis, tikrasis laidavimas galimas tik tada, kai antrą sykį nusižengus vairuotojui į kalėjimą sėda ne tik girtuoklis, bet ir už jį laidavęs asmuo. Tokios laidavimo taisyklės būtų teisingos, pagrįstos. Jeigu laiduojį, priiimi ir visą atsakomybę.

Priešingu atveju laidavimas atveria galimybę bjauriems piktnaudžiavimams. Pavyzdžiui, už vairo sėdantis girti teisėjai, politikai, prokurorai, advokatai, policininkai gali jaustis patogiai – jie tikrai suras solidžių laiduotojų, kurių nuoširdumu bylą nagrinėjantys teisėjai būtinai patikės.

Jei būsime sveiki ir gyvi, lietuviškųjų bėdų sąrašą pratęsimė kitą sykį.

Padėdami Ukrainai, saugome ir Lietuvą

Blue/Yellow” grupė Ukrainoje veikia jau daugiau nei dvejus metus. Per šį laikotarpį grupė įvairiausiais būdais yra rėmusi Ukrainos teritorijas ginančius karius, siuntusi humanitarinę pagalbą vaikams ir nukentėjusiems gyventojams, aktyviai prisidėjusi prie sužeistų karių gydymo.

Dirbame tikslingai, žinome, kam ko reikia ir kokių būdu galime pagelbėti. „Blue/Yellow” yra perdavusi kritiškai reikalingą pagalbą į karščiausius taškus. Ne kartą esame buvę kovinių veiksmų zonose ir paramą perdavę tiesiai į karių rankas. Praėjusių metų sausį vykstant mūsų šioms aplink Donecko oro uostą, gavę skubų pagalbos prašymą, „Blue/Yellow” atstovai operatyviai perdavė žūt būt reikalingus aukšto lygio optinius prietaisus oro uosto gynėjams.

Ne vieną kartą grupės nariai ir partneriai yra apdovanoti už nuopelnus Ukrainai. „Blue/Yellow” yra užsitarnavusi ukrainiečių pasitikėjimą ir vis dažniau veikia kartu su savanoriais partneriais Ukrainoje. Šiuo metu grupė pamažu pradeda bendradarbiauti ir su oficialiomis struktūromis Lietuvoje bei Ukrainoje dėl strateginių projektų įgyvendinimo. Šiai veiklai reikalinga nuolatinė visuomenės parama. Prašome visų neabejingų žmonių finansiškai remti mūsų misiją – aktyviai prisidėti prie Ukrainos gynybos, numalšinti Rusijos agresiją ir užtikrinti mūsų regiono saugumą. Paramos nuorodos: www.blueyellow.lt

Pagarbiai organizacijos „Blue/Yellow” vardu
Jonas Ohman

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

Administracija –

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,

audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Nepanaudotų straipsnių nesaugojame.

Šioje skiltyje noriu paminėti du asmenis, kuriuos sieja lietuviškos šaknys, o taip pat Tucson miestas Arizonos valstijoje. Pirmojo ten gyvena tėvai, o antrasis tame mieste pats profesoriuja.

Pirmasis aprašomasis yra **Darius Novickis**. Prieš keletą metų jį paminėjau savo straipsnyje rašydamas apie jo tėvų vedybą 50-mečio jubiliejų, atšvęstą Tucson mieste. Tada Dariui buvo 45 metai ir jis buvo ką tik pakeltas į pulkininkus „US Marine Corps“ (jūrų pėstininkai). Mūsų pokalbyje jis labai teigiamai atsiliepė apie Lietuvos kariuomenę ir pats didžiavosi esąs lietuvis. „Jis yra tikras savo tėvų ir visų lietuvių pasididžiavimas“, – rašiau tada („Draugas“, 2012.06.30). Dabar tas pasididžiavimas nubangavo ir į Lietuvą. Praėjusį lapkritį LRT televizijos žiniose jį rodė „Geležinio kardo“ pratybose su 4,000 karių Lietuvoje. Paminėtos jo turimos pareigos: JAV Jūrų pėstininkų štabo Vokietijoje viršininkas. *Delfi* tinklalapis jam skyrė net 9 puslapius su 14 nuotraukų. Pasinaudodamas Valdo Saldžiūno išsamiu straipsniu, paskelbtu minėtame tinklalapyje, nors glaustai noriu pristatyti pulkininką Darių „Draugo“ skaitytojams.

Darius Lietuvoje dalyvavo vykusiose tarptautinėse pratybose, pavadintose „Iron Sword 2016“ („Geležinis kardas“). „Tarp JAV Jūrų pėstininkų išsiskyrė vienas amerikiečių pulkininkas. Ir ne tik ūgiu bei rūšiu žvilgsniu, bet vardu, pavarde ir sklandžia lietuvių kalba“, – rašė *Delfi* korespondentas V. Saldžiūnas. Pašnekovas aiškino, kad niekada nelankė jokių šeštadieninių mokyklų. Jį visko išmokė tėvai Sigitas ir Kristina Novickiai, gimę Kaune. Jis pats per pastaruosius dešimtį metų Lietuvoje buvęs ne kartą. Praėjusią vasarą pirmą kartą po tėvų pasitraukimo iš gimtojo krašto į Lietuvą atsivežė savo tėvus. Dariaus senelis Antanas Novickis buvo Lietuvos kariuomenės pulkininkas leitenantas, apdovanotas Vyčio kryžiaus ordinu.

Straipsnyje pasakojama, kaip Darius susidomėjo jūrų pėstininkais. Į juos įstojo baigęs University of California, Los Angeles (UCLA). Gana detalčiai aptarta jo karinė karjera įvairiose pasaulio šalyse, įskaitant Saudo Arabiją, Kuveitą, Iraką. Taip pat buvo paskirtas į Okinavą, Japoniją, Somalį. Vienu metu buvo karininkas ryšių palaikymui su Baltaisiais rūmais. Teko tarnauti Pakistane ir Afganistane. Ten jo užduotis buvo palaikyti ryšius tarp JAV

Joseph S. Alpert, MD

Tucson, AZ – ryšiai su Lietuva

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Pulkininkas Darius Novickis Vilniuje

D. Pipo/Delfi nuotr.

Valstybės departamento, ambasados ir Baltųjų rūmų. Gimęs San Francisco mieste Kalifornijoje, į Lietuvą pirmą kartą atvyko 2006 m. Praėjusį rudenį jis dalyvavo Lietuvos kariuomenės dienos šventėje Vilniuje. Kalbėdamas kaip JAV karininkas, jis teigė, kad jeigu negalima pasitikėti NATO, tai tikrai blogai. „Per kariuomenės dieną klausiausi jūsų Prezidentės, gynybos ministro, generolo Žuko kalbų – visi minėjo sąjungininkus, jų reikšmę, svarbą“, – sakė „Geležinio kardo“ dalyvis pulkininkas Darius Novickis.

Kitas paminėtinas asmuo yra **Joseph S. Alpert**, MD, University of Arizona College of Medicine, Tucson, AZ, medicinos profesorius. Jis taip pat yra vyriausias „The American Journal of Medicine“ redaktorius. Tai plačios apimties, 122,961 egz. tiražo žurnalas. Žurnalo redakciją sudaro 11 žurnalo redaktorių, 12 specialybių redaktorių. Redakcinė taryba susideda iš 110 asmenų. Dar yra Tarptautinė redakcinė taryba su 13 narių. 2016 m. lapkričio mėn. žurnalo vedamajame jis labai teigiamai aprašo savo vizitus Lietuvoje ir juos „tėviškai“ sugretina su globaline gydytojų šeima.

Neseniai su žmona jis grįžo iš kelionės į Vilnių. Žmonai tai buvo antra, o profesoriui – trečia kelionė į Lietuvą. „Kiekvieną kartą ten būnant mes jaučiamės esantys šeiminių šeimos dalimi“, – pradeda savo vedamąjį vyr. redaktorius. Pačioje pradžioje jis rašo, kad jo tėvo ir motinos seneliai iš Lietuvos atvyko į JAV XIX amžiaus antroje pusėje. Motinos tė-

vai atvyko į Pittsburgh, PA, o tėvo tėvai – į New Haven, Connecticut. Jis pagarbiai prisimena Lietuvos žydų ekonominį ir kultūrinį gyvenimą, o Vilniuje – jo ypatingą klestėjimą. Taip pat primena, kad vienu metu XIX amžiuje beveik pusė Lietuvos gyventojų buvo žydai.

Toliau autorius prisimena tarptautinį kardiologų suvažiavimą, kur susipažino su Pranu Šerpyčiu, kardiologijos profesoriumi, ir jo sūnumi Roku, taip pat kardiologu iš Lietuvos. Kai savo kolegai pasipasakojo apie savo šeimos kilmę, prof. Šerpytis tuoj pat pažadėjo jį pakviesti į kardiologų suvažiavimą Vilniuje. Pakvietimą ne tik gavo, bet ir atvykęs buvo nuvežtas į savo senelių gimtinę.

Lietuvoje visur jie buvo šiltai sutikti. Vienoje vietoje jie net buvo pakviesti ilgiau pasilikti ir pasimaudyti pirtyje. Gražiai minimas vaišingumas ir maisto įvairumas, profesoriui priminęs senelės virtuvę New Haven vietoje. Kiekviename apsilankyme Lietuvoje autorius jautėsi esąs šeiminingas – prof. Prano Šerpyčio – namuose, tarsi jo šeimos dalis. Jį traktavo lyg tikrą pusbrolių. Toliau jis savo patirtį apibendrina ir įtraukia Lietuvoje sutiktus kardiologus bei kitus žmones. Jam tai buvo didelė emocinė patirtis, išgyventa kiekvienoje kelionėje Lietuvoje. Jo žmona, gimusi Kinijoje, taip pat sakėsi jautusi tą artumą ir nuoširdų draugiškumą.

Dalyvaudamas pasaulinėse konferencijose jis dažnai taip pat jaučia artumą su kitais gydytojais, kurie visi priklauso grupei, tarnaujanciai žmonijai. Šių laikų daktarai turi dvigubas pareigas – būti žmonių gydytojais ir jų kunigais. Vedamojo pabaigoje autorius išsako pasididžiavimą savo profesija, kurioje vyrauja pagalba, meilė ir pagarba kitiems, nepaisant rasės, religijos ar lytinės orientacijos.

Plk. D. Novickis su Prezidentu Valdu Adamkumi ir jo žmona Alma. Asmeninio albumo nuotr.

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

Vasario 16-oji jau čia pat!

Primename Lietuvos Respublikos prezidentės Daliaus Grybauskaitės kvietimą – kūrybingai ir prasmingai minėti Valstybės atkūrimo dieną. Prisijunkite prie akcijos „Vasario 16-ąją švėsk linksmiai ir išradingai“!

Penktą kartą vykstančios akcijos tikslas pasveikinti savo tėvynę ir kartu ruošti Lietuvos šimtmečiui sutelkiant visą Lietuvą.

Originaliausiai Vasario 16-ąją paminėjusius šalies vadovė tradiciškai pakvies į renginį Prezidento rūmuose ir įteiks nepriklausomos Lietuvos ir jos žmonių simbolį – valstybės trispalvę.

Daugiau informacijos tinklalapyje:
www.lrp.lt/vasario16

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Kita stotelė – New Yorkas

Muzikantė Lina Štalytė jau greitai ketina New Yorką vadinti savo naujaisiais namais.

Steve L. Wong nuotr.

JOVITA BELIAK-ANTANAVIČIENĖ

Netrukus pasaulio kultūros ir finansų sostinė New Yorkas globos dar vieną talentingą bei itin ambicingą atlikėją. Lina Štalytė – jazz-soul muzikos dainininkė bei dainų autorė, šiuo metu siekianti persikelti į New Yorką. Artisto vizos paruošimas – pirmasis tikslas, kurį dainininkė užsibrėžusi pasiekti šiais, 2017-aisiais, metais.

Lina Štalytė – dar visai jauna muzikos pasaulio gyventoja, kurios pasiekimų lentynoje jau puikuojasi išleisti du albumai (2014 metais išleistas pirmasis folk stiliaus albumas „Vakarams“, o 2016 – antrasis nepilno ilgio jazz-soul albumas „Stalyte“), begalybė sėkmingų koncertų, pradedant nuo Lietuvių Bendruomenės organizuojamų renginių iki teminių džiaz, bosanovos ar soul muzikos koncertų, kuriuose nuolat skamba nauja programa, akompanuojama šarmingų su Lina grojančių muzikantų.

Pradėjusi savo muzikinę kelionę Lietuvoje, Lina vis dėlto muzikos amato mokytis išvyko į Prancūziją. Tačiau savo gimtinės nepamiršta ir į Lietuvą stengiasi grįžti kuo dažniau – beveik kas mėnesį. „Suorganizuoju koncertus, grįžtu aplankyti savo tėvelių ir sesės. Tai man yra ne tik vieta, kur galiu koncertuoti, bet taip pat ir vieta, kur pasisemiu energijos ir atsigaunu. Niekur nėra taip gerai, kaip pas tėvus namuose“, – apie gimtinės svarbą pasakojo dainininkė. Šiuo metu blaškoma kūrybinių įkvėpimo vėjų, Lina Štalytė tvirtai įsitikinusi, jog kita jos stotelės – New Yorkas.

Dainininkė Lina Štalytė (k.) kartu su draugėmis kelias savaites lankė pamokas Susan Batson Studio dramos mokykloje Manhattan.

Carl Ford nuotr.

Pirma stotelė – Paryžius

Gimusi mažame mieste – Mažeikiuose, Lina Lietuvoje baigė psichologijos studijas, kurios neabejotinai buvo naudingos formuojant dainininkės asmenybę bei išugdant jos ryžtingumą ir ambicingumą. Deja, didelės jaunos merginos svajonės bei stip-

ri valia atitrūko nuo gimtinėje siūlomų muzikos galimybių – Lina muzikos studijuoti išvyko į užsienį.

„Kadangi Amerika atrodė per toli ir finansiškai neįkandama, o Londonas – per šaltas, Stokholme bei Barcelonoje tinkamos studijų programos neradau, pasirinkau Paryžių – miestą, kuris mane nuo mažens traukė ir kur svajojau vieną dieną pagyventi“, – apie pirmąją muzikinę stotelę pasakojo Lina. Išmokusi prancūzų kalbą „Erasmus“ studijų mainų programos pagalba Lina atsidūrė Rouen mieste. Čia ji lengvai prisitaikė prie naujos šalies kultūros bei energingai pradėjo studijuoti džiazą bei šiuolaikinės muzikos vokalą.

Nuo kėdės iki scenos

Kada muzika pasibeldė į namų duris? „Viskas prasidėjo su Mažeikių muzikos mokykla. Man buvo apie 12 metų ir mes važiuodavom į koncertinius turus po Lietuvą bei Vokietiją. Atsimenu, kaip man patiko koncertuoti, lipti ant scenos, dainuoti su kitomis choristėmis!“, – energingai apie savo pirmuosius žingsnius muzikos pasaulyje pasakojo Lina. Tiesa, pradiniai žingsniai – ar verčiau ropinėjimai – prasidėjo darželyje, kuriame Lina buvo dainininkų ansamblio narė, o namuose – tikra pažiba: atsistočiusi ant kėdės visiems šeimos nariams ir kaimynams drąsiai deklamuodavo eilėraščius ir dainuodavo dainas.

Mokyklos laikais kėdę pakeitė tikra scena, kurioje Lina jautėsi tiesiog puikiai. Būdama 15 metų Lina atstovavo Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijai nacionaliniame dainuojamosios poezijos konkurse, kuriame ji pirmą kartą dainavo solo ir pristatė savo kūrybos dainą, o po metų Šiauliuose Lina pristatė jau visą savo kūrybos programą. Įkvėpta Ievos Narkutės ir kitų dainininkų, Lina nustojo lavinti savo talento ir galiausiai išplaukė į platesnius vandenynus, kuriuose galbūt kažkam jau ji yra įkvėpimas.

Didmiesčio trauka

Turėdama svajonę su savo muzika apkelti pasaulį ir įrašyti bent 7 skirtingus albumus, Lina Štalytė energingai jos siekia. Nuolatos keliaujanti per skirtingas laiko juostas Lina daugiausiai koncertuoja Paryžiuje, Vilniuje bei New Yorke. Intensyvus judėjimas ir pažintis su vis naujais žmonėmis dainininkei tampa įkvėpimo šaltiniu, tokiu kaip ir miesto, ir gamtos priešingybė. „Mane be galo įkvepia kontrastas tarp miesto ir gamtos. Aš esu kilusi iš mažo miesto, kuriame ramu ir naktį galima skaičiuoti žvaigždes – dangus giedras ir oras švarus. Ramybė ir oazė... Tačiau mane taip pat labai stipriai traukia dideli miestai, jo spalvos, šviesoforai, mašinų

Nuolat keliaujančiai Linai Štalytei (k.) New Yorko muzikos scena – pažįstama.

Vava Voon nuotr.

gausmas, dangoraižiai, veidrodinės vitrinės ir terasos, gyvas šurmuly, žmonių maišatis, kultūrų įvairovė”, – New Yorko žavumą apibūdina dainininkė.

Pirmą kartą Lina didmiesčiu netikėtai susižavėjo dar 2014 metais atvykusi į 100-metį šventusį *Lindy hop* festivalį (Frankie100). „Nuo to karto likau sužavėta New Yorko energija, žmonių pozityvumu, jų užsidegimu, aistra tam, ką daro. Visi artistai čia randa savo pragyvenimo būdą, vieni kitiems padeda ir elgiasi kaip viena didelė šeima. Tai mane be galo sužavėjo”, – nekantraudama persikelti gyventi į New Yorką džiaugėsi Lina. Taip pat dainininkė kelias savaites lankė pamokas Susan Batson Studio dramos mokykloje Manhattane. Pati Susan Batson yra Nicole Kidman bei Oprah Winfrey privati mokytoja, todėl Linai mokytis pas šią teatro mokytoją buvo be galo didelė garbė.

Naktinis džiazas gyvenimas

Džiazas klubai ir *Lindy hop* – swing šokių vakarėliai – Linos neišvengiama New Yorko gyvenimo būtinybė. Apšvieta didelio muzikantų draugų rato dainininkė nuolat eidavo klausytis jų pasirodymų bei kartu sutikdavo dainuoti „jam sessions”. „Labiausiai mėgau Greenwich Village ir Middle Harlem kvartala. Vasaros naktimis džiazas gyvenimas vyksta būtent ten”, – mėgstamiausias New Yorko vietas išduoda Lina.

Nuolatinis judėjimas ir nemiegantis miestas visiškai skiriasi nuo Paryžiaus, kuriame šiuo metu Lina gyvena. Mažesnę, ramesnę miestą, kuriame žmonės labiau atsipūtę, ramesni ir „nesusigrūdę” dainininkė keičia į šurmulingą didmiestį. „Tiek New Yorke, tiek Paryžiuje žmonės labai mėgsta kultūrą, teatrą, muziką. Man abu miestai patinka, tačiau New Yorkas šiuo metu traukia labiau dėl tos nesusplanuotos magijos, kuri įvyksta kai aš intensyviai gyvenu socialinį ir muzikinį gyvenimą”, – didmiesčio pranašumus įvardija Lina. Didesnės karjeros galimybės, geresnės mokymosi sąlygos, geriausi specialistai, iš kurių verta mokytis – tai, ką gali pasiūlyti šandieninis New Yorkas. Lina Štalytė pasirodusi iš didmiesčio pasisemti viską, kas geriausia jaunam *jazz-soul* muzikos atlikėjui.

New Yorkas Liną Štalytę traukia savo nesusplanuota didmiesčio magija.
Megan Michelle nuotr.

Už laisvę turime kam padėkoti

MILDA STANISLAUSKAITĖ

Sausio 15 New Yorko miesto Lietuvių Bendruomenė (LB) paminėjo Laisvės gynėjų dieną. Tą rytą Švč. Mergelės Marijos Apreiškimo parapijos bažnyčioje kunigas Vytautas Volertas aukojė iškilmingas šv. Mišias, skirtas Sausio 13-osios aukoms atminti. Mišių metu buvo įneštos Amerikos ir Lietuvos vėliavos, žuvusiųjų nuotraukos ir žvakutės su jų vardais: Loreta Asanavičiūtė, Virginijus Druskis, Darius Gerbutavičius, Rolandas Jankauskas, Rimantas Juknevičius, Alvydas Kanapinskas, Algimantas Petras Kavoliukas, Vytautas Koncėvičius, Vidas Maciulevičius, Titas Masiulis, Alvydas Matulka, Apolinaras Juozas Povilaitis, Ignas Šimulionis, Vytautas Vaitkus.

Po šv. Mišių visi buvo pakviesti į Apreiškimo parapijos salę. Vėliavos ir nuotraukos buvo pagarbiai padėtos prie gėlių ir trispalvių žvakučių. Visi sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius, Bendruomenės narė Laima Šileikytė-Hood ir kun. V. Volertas buvo pakviesti uždegti žvakutes.

J. Pranevičius tarė keletą žodžių apie Sausio 13-ąją ir pabrėžė, kad tą dieną prisimename ne tik netektį, bet ir tai, kad esame laisvi, ir kam turime už tai dėkoti. Ypač šiais laikais reikia dalintis prisiminimais ir perduoti žinias, kad istorija būtų gyva ir kiti nebandytų jos pakeisti ar apie ją meluoti.

Konsulas pastebėjo, kad paskutiniu metu vis daugiau žmonių organizuoja Sausio 13-osios bėgimus, ir kad Lietuvoje juose dalyvauja net apie 5 000 žmonių. Po to buvo ro-

LR generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius tarė keletą žodžių apie Sausio 13-ąją.

domas informacinis ir giliai jaudinantis dokumentinis filmas apie Sausio įvykius. Po filmo visi buvo pakviesti pasivaikšinti JAV LB New Yorko miesto apylinkės paruoštomis vaišėmis.

Švč. Mergelės Marijos Apreiškimo parapijos salėje prisiminti žuvusieji už Lietuvos laisvę. LT gen. konsulato New Yorke nuotraukos

Consulate General of the Republic of Lithuania invites you to the opening of the exhibition **“300+ years of Lithuania on Maps, 1552 – 1862”** and the meeting with the author Andrew Kapochunas. He will be giving a lecture at the opening on "How Maps and Map Collecting Helped a Lithuanian Immigrant Find His Place in the World."

Andrew Kapochunas (Andrius Kapočiūnas) was born in Kempten, Germany, in a Lithuanian-Estonian Displaced Persons Camp. He is a member of the New York Map Society and Lithuanian Cartographic Society.

Exhibition visiting by appointment only:
Monday 9:00 am - 12:00 pm and 1:00 - 4:00 pm
Tuesday - Thursday 9:00 am - 12:00 pm

02.15.17 - 03.31.17

300+ years of Lithuania on Maps, 1552 - 1862

Exhibition opens February 15th, 6:30 p.m.
Lithuanian Consulate General (420 5th ave, 3rd floor, New York, USA)

Registration ny.renginiai@urm.lt

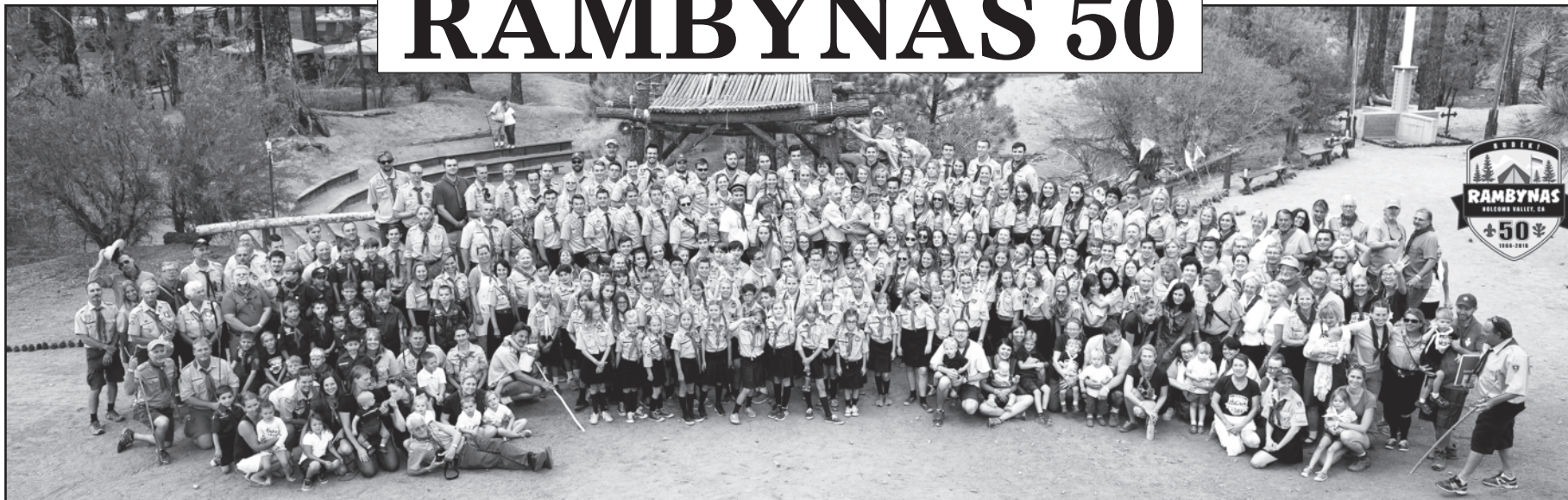
Vasario 15 dieną LR generalinis konsulas New Yorke kviečia į unikalią parodą, kurioje bus pristatyti Lietuvos senieji žemėlapiai iš Andriaus Kapočiūno (Andrew Kapochunas) rinkinio. Žemėlapiai apima daugiau kaip 300 metų istorinį laikotarpį, nuo 1552 iki 1862 metų.
Parodos atidarymas – 6:30 val. v., adresas: LR generalinis konsulas New Yorke, 420 5th Avenue, New York, NY 10018, el. paštas: ny.renginiai@urm.lt.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

RAMBYNAS 50

Rambynas – 50 stovyklautojai.

Mindaugo Petoko nuotr.

S. FIL. AURIS JARAŠŪNAS

2016 metai Lietuvių skautų sąjungos Ramiojo vandenyno rajono skautams buvo ypatingi, nes šventėme Rambyną stovyklavietės 50-metį.

1966 metais aukštuose San Bernardino National Forest kalnuose, netoli Big Bear ežero, vietiniai lietuviai skautai nupirko maždaug 12 akrų sklypą ir tuoj pat nuosavoje žemėje surengė pirmąją stovyklą.

Rambyną 50-metį buvo nuspręsta švęsti ne tik vasaros Rambyną stovykloje, bet taip pat ir mieste – ypatingu, puošniu pokyliu.

Rambyną 50-mečio pokylis

Pokylis vyko gegužės 21 dieną „Santa Monica Woman's Bay Club" istorinėje salėje. Susirinko daugiau kaip 300 svečių. Vyko tylosios ir aktyviosios varžytinės, kurių metu buvo surinkta dar daugiau lėšų Rambyną 50-mečio lėšų rinkimo vajui. Po trumpos programos svečiai žiūrėjo puikiai ps. Reginos Polikaitienės paruoštą skaidrių programą, kuri įamžino visus penkis skautavimo dešimtmečius mūsų Rambyne. Vakaras baigėsi vakaronių prie laužo stiliumi – svečiai dainavo, naudodamiesi ypatingai paruoštais dainorėliais, o dainas, pritardami gitaromis ir akordeonu, vedė broliai Aleksas ir Marius Vilka bei Linas Polikaitis.

Stovykla „Rambynas 50"

Numylėtosios stovyklavietės – Rambyną – 50-ąjį gimtadienį ypač malonu buvo švęsti pačioje stovykloje. Sunku įsivaizduoti, kad lygiai prieš 50 metų Rambyne nebuvo nei pagrindinės aikštelės, nei kryžiaus, nei vėliavos stulpo. Nesimatė bažnytelės, laužavietės, jokio pastato, nebuvo virtuvės, tualetų, ambulatorijos, sandėlio, nebuvo vandens. Bet tais metais grupė Los Angeles skautų išdidžiai stovėjo pirmojoje stovyklavietės rikiuotėje ir su nepaprastu džiaugsmu bei pasididžiavimu atidarė pirmąją Los Angeles skautų stovyklą teritorijoje, kuri dabar priklauso jiems.

Kiek per 50 metų įdėta darbo, pastatyta ir įrengta pastatų, – įrengta puikiai skautams pritaikyta stovyklavietė. Per 50 metų Rambynas skautų priėmė tūkstančius, – kiek čia mes kartą esame skautavę, kiek išmokę, susi-

draugavę, pasijuokę, pasidžiaugę. Rambynas ir visi čia, kurie yra dirbę ir stovyklavę, tikrai nusipelnė ypatingos stovyklos ir ypatingos šventės.

Žinodami, kad mūsų jubiliejinę stovyklą bus ypatinga, nusprendėme ją pratęsti nuo vietoje įprastų 10-ies iki 13-os dienų, t. y. nuo liepos 24 dienos iki rugpjūčio 6 dienos. Buvo atvykę bro-

lių ir sesių ir iš toliau: Arizonos, Čikagos, Detroito, Toronto ir New Jersey. Labiausiai džiaugėmės, kad su mumis buvo du skautai iš Lietuvos. Brolis Ignas Balza ir sesė Augustė Slavickaitė, abu 19 metų, laimėjo konkursą Lietuvoje dalyvauti mūsų stovykloje. Savo žodžiais, dainomis, užsiėmimais ir žaidimais jie nepaprastai praturtino

mūsų stovyklą – kasdien ir kas vakarą. Jie ir mūsų broliai bei sesės tapo tikrais draugais.

Pagrindinė Rambyną 50-mečio šventė vyko ilgąją savaitgalį – liepos 29–31 d. Džiaugėmės, kad kartu su mumis švęsti atvyko LSS pirmijos nariai: v.s. fil. Rūta Baltaduonytė-Lemon (pirmininkė), s. fil. Albertas Kerelis (vyriausiasis skautininkas/brolijos vadas), s. fil. Daiva Chauhan (vyriausiojo skautininko pavaduotoja/seserijos vadė), s. Lilija Gelažytė-Kerelienė (išdininkė) ir v.s. fil. Ričardas Chiapetta (ASS Centro vadijos pirmininkas). Taip pat dalyvavo ir LSS Garbės teismo pirmininkė j.v.s. fil. Virga Rimeikienė, buvę vyriausieji skautininkai – v.s. Kazys Matonis ir v.s. Albinas Sekas bei daugelis buvusių Ramiojo vandenyno rajono vadų ir Rambyną stovyklos viršininkų.

Stovyklos pradžioje broliai ir sesės šiek tiek baiminosi – nes atvyksta tiek daug „didelių sūrių", bet po nepaprastai jaukaus ir artimo susipažinimo su LSS vadovybe baimė išgaravo, ir jos vietoje atsirado naujos asmeninės pažintys ir draugystės.

Džiaugiamės, kad per didįjį šeštadienio vėliavų nuleidimą paskautininkio įžodžius davė net keturi skautai: p.s. Patty Jočas, p.s. Sigutė Miller, ps. Vitas Venckus ir p.s. Povilas Žemaitaitis. 50-ies metų skautavimo ženklas buvo įteiktas 13 brolių ir sesių. Rudą kaklaraiščio įžodį davė brolis George Bernota. Kai kurios paukštytės ir vilkiukai taip pat buvo apdovanoti savo pirmaisiais kaklaraiščiais. Buvo malonu matyti, kad dalyvavo pulkas iš Akademikų pastovyklės, kuri šiais metais Rambyne po daugelio metų vėl atsirado.

Šį savaitgalį buvo suvažiavusių tiek svečių, kad kai kuriems maisto teko laukti daugiau kaip valandą. Nuširdus aciū nuostabioms šeiminiškėms, kurios sugebėjo gardžiai pavaldinti beveik 400 žmonių. Vakare visi susispaudėme prie didelio ir garsaus bei linksmo laužo.

Didelis aciū Rambyną stovyklos komitetui, broliams ir sesėms, kurie įdėjo nepaprastai daug darbo šiai progai sutvarkydami ir atnaujindami visas Rambyną patalpas.

Didelė padėka taip pat visiems, kurie ėmėsi pareigų Rambyną 50-mečio stovykloje.

s. fil. Auris Jarašūnas – stovyklos koviršininkas, LSS Ramiojo vandenyno vadas.

Paukštytės ir skautės žygiuoja į vėliavų nuleidimo ceremoniją.

Albino Seko nuotr.

Stovyklos vadovai:

Stovyklos koviršininkai – s.v. s. fil. Auris Jarašūnas, s.v. p.s. Augis Gedgaudas;

Stovyklos programos vadovė – v.s. p.s. Ringailė Baryšaitė;

Stovyklos komendantė – p.s. Daiva Mattytė;

Stovyklos ūkvedžiai – p.s. Vytautas Dabšys, s.v. Dalius Gedgaudas, s.v. p.s. Dainius Petronis, Steve Wroblecky ir Nestoras Ruplėnas;

Vadovų kursų pirmininkės – p.s. Regina Jogienė ir p.s. Regina Polikaitienė;

Stovyklos išdininkės – p.s. Regina Jogienė, p.s. Laima Baipšienė;

Stovyklos pirmoji pagalba, slaugė – Kristina Bandžiūlienė;

Šeiminių: liepos 24–29 d. – Vida Bruožienė, Rasa Gedgaudienė, Nida Petronienė, Lina Ruplienienė (Arlene Petokas, Danutė Alekna, Birutė Bružas-Ranes); liepos 29-rugpjūčio 1 d. – Audra Reivydienė, Darija Francesco (Sigutė Miller, Audra Dabšytė, Laima Žilinskas, Daiva Schuksta, Audrė Kleven); rugpjūčio 1–6 d. – Patty Jočienė, Vaida Holwager (Povilas Jočas, Lori Peek);

Brolių „Auksakalnio" pastovyklės vadovai:

Tuntininkas – s.v. p.s. Tomas Petokas;

Pastovyklės viršininkas – s.v. Marius Vilkas – liepos 24–30 d., s.v. Edvardas Dabšys – liepos 31 – rugpjūčio 6 d.

Sesijų „Auksinės pakrantės" vadovės:

Tuntininkė – v.s. p.s. Tara Barauskaitė;

Pastovyklės viršininkės – v.s. Aušra Venckutė – liepos 24–30 d., v.s. Paula Van Der Sluys – liepos 31 – rugpjūčio 6 d.

Jaunų šeimų „Saulės zuikučių" pastovyklės vadovai – v.s. Jūra Venckienė su pavaduotoja v.s. Kristina Mattiene;

Akademikų pastovyklės viršininkas – v.s. Vytenis Vilkas.

VARDANTOS LIETUVOS

Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje (LŠSI)

Generalinio štabo pulkininko **Antano Šovos** 115-osioms gimimo metinėms

Lietuvos kariuomenės savanoris, Nepriklausomybės kovų dalyvis, Vyčio kryžiaus ordino kavalierejus, generalinio štabo pulkininkas Antanas Šova gimė 1902 m. sausio 25 d. (kitų šaltinių duomenimis – vasario 5 d.) Ukmergės apskrityje, Taujėnų valsčiuje, Laviškio kaime, ūkininkų Pranciškaus ir Onos (mergautinė pavardė – Ungurytė) Šovų (turėjo 12 ha žemės) šeimoje. Motinai anksti mirus, buvo globojamas dėdės (tėvo brolio) kun. Klemenso Šovio. Dėdės skatinamas ir remiamas mokėsi Kauno „Saulės“ gimnazijoje (kun. K. Šovys buvo pirmosios Kaune lietuviškos gimnazijos, kurią 1915 m. įsteigė „Saulės“ draugija, direktorius).

1919 m. iš penktosios gimnazijos klasės Antanas savanoriu įstojo į formuojamą Lietuvos kariuomenės 2-ąjį pėstininkų pulką. Mokėsi puskarininkių mokykloje. Buvo pasiūstas mokytis į kuriamą Karo mokyklą. Kartu su kitais 96 kursantais baigė šios mokyklos I laidą. A. Šova dalyvavo karinėse operacijose prieš Raudonąją armiją prie Dauguvos upės ir prieš Pavlo Bermonto-Avalovo baltagvardiečius ties Radviliškiu ir Šiauliais. Už drąsą ir sąžiningumą 1919 m. pelnė leitenanto laipsnį. 1920 m. ltn. A. Šova su daliniu buvo perdislokuotas į Pietų Lietuvą ir dalyvavo kautynėse su lenkais prie Druskininkų ir Giedraičių. Kautynėse prie Giedraičių buvo sužeistas, bet greit pasveikęs vėl grįžo į frontą.

Po Nepriklausomybės kovų tarnybą tęsė DLK Algirdo 2-ajame pėstininkų pulke Kaune. Tarnaudamas Žemaitijoje, Sedoje, susipažino su Lidija Bieliauskaite (gim. 1902 m.), Sedos miestelio burmistro dukra, ir 1921 m. ją vedė. Lidija buvo baigusi akušerių-gailestingųjų seserų mokyklą ir Sedos bei Viekšnių apylinkėse vertėsi akušerija. Šovų šeima užaugino tris sūnus (Algirdą, Drąsutį, Jurgį) ir dvi dukras (Liudą ir Nijolę).

1923 m. ltn. A. Šova perkeltas tarnauti į DLK Kęstučio 5-ąjį pėstininkų pulką ir paskirtas 8-osios kuopos vado pavaduotoju. 1924 m. sausio 15 d. jam suteiktas vyr. leitenanto laipsnis. Tarnaudamas 2-ajame ir 5-ajame pėstininkų pulke ėjo poskyrio vado, vyresniojo vado, kulkosvaidžių ir šaulių kuopos vado pareigas. Kartu su karine tarnyba mokėsi suaugusiųjų gimnazijoje, kurią baigęs 1925–1927 m. Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakultete studijavo veterinariją.

1926 m. gruodžio pabaigoje vyr. ltn. A. Šova, vėl tarnaudamas antrajame pėstininkų pulke Šančiuose, Kaune, dalyvavo valstybės perversme. Buvo vienas iš pulko karininkų, išvedusių karius iš kareivinių į miestą. Jis buvo perversmo šalininkas, griežtai įsitikinęs jo reikalingumu. Įgaliotas perversmo vadų, jis pranešė Ministrų kabinetui, kad jo nariai yra laisvi ir gali savo valia atsistatydinti. Po sukilimo jam teko sekretoriauti Karo lauko teismo posėdyje, kuriame buvo nuteisti sušaudyti keturi komunistai: Karolis Požela, Juozas Greifenbergeris, Kazys Giedrys ir Rapolas Čarnas, apkaltinti komunistinio perversmo organizavimu.

1927 m. už uolią ir sąžiningą tarnybą kariuomenėje vyr. ltn. A. Šova buvo apdovanotas II rūšies 3-iojo laipsnio Vyčio kryžiaus ordinu, jam suteiktas kapitono laipsnis.

1927–1928 m. kpt. A. Šova mokėsi Lietuvos kariuomenės aukštųjų karininkų tobulinimosi kursuose, VII laidoje.

1928 m. kpt. A. Šova buvo apdovanotas Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių bei Latvijos nepriklausomybės 10 metų jubiliejinio medaliu, o kiek vėliau – ir Lietuvos nepriklausomybės 10 metų jubi-

Antanas Šova.

liejiniu medaliu. Tais pačiais metais išlaikė konkurso egzaminus į Prahos generalinio štabo akademiją „Vdečna škola“ ir, kaip jaunas ir perspektyvus karininkas, buvo pasiūstas ten mokytis su KAM valstybine stipendija.

1930 m. grįžęs į Lietuvą buvo paskirtas į Generalinio štabo IV skyrių, jam suteiktas Generalinio štabo karininko vardas, paskiriamas kariuomenės Tiekimo skyriaus viršininku su teise vadovauti atskiram daliniui. Pakeltas gen. štabo majoru. Kurį laiką dirbo operatyviniame štabo skyriuje. Aukštojoje karo mokykloje vedė pėstininkų taktikos eksperimentinius užsiėmimus, skaitė paskaitas įvairiuose vadų kursuose ir dėstė pėstininkų bei tarnybų taktiką. Dėstydamas Aukštojoje karo mokykloje kartu dirbo ir žurnalistu, rašė straipsnius karinėmis ir politikos temomis „Kardui“, „Mūsų žinynui“, „Kariui“, „Trimitui“, „Lietuvos aidui“, „Vairui“, „Židiniui“ ir kt. 1933 m. atliko bataliono vado praktiką antrajame pėstininkų pulke Kaune. 1934 m. jam suteikiamas gen. štabo pulkininko leitenanto laipsnis, paskirtas Šarvuocių rinktinės vadu. Po karininkų pučo 1934 m. gen. štabo plk. ltn. A. Šova atšaukiamas iš Šarvuocių rinktinės ir paskiriamas Generalinio štabo I skyriaus organizacinės dalies viršininku.

1935 m. už nuopelnus Lietuvai apdovanotas Vytauto Didžiojo IV laipsnio ordinu. 1936 m. lapkričio 23 d. paskirtas Kariuomenės štabo III skyriaus viršininku. 1937 m. bene pirmajam iš bendraamžių jam buvo suteiktas generalinio štabo pulkininko laipsnis.

1940 m. birželio 15 d. sovietams okupavus Lietuvą, gen. štabo plk. A. Šova liko tarnauti „Liaudies kariuomenėje“. 29 Šaulių teritoriniame korpusė ėjo rikiuotės skyriaus viršininko pareigas. 1941 m. atleistas iš kariuomenės. Buvo nusprendęs su šeima persikelti į Vokietiją. Kovo mėn. buvo suimtas, kaltinamas dalyvavimu 1919 m. kovose prieš Raudonąją armiją ir kalintas Kauno sunkiųjų darbų kalėjime. Kilus vokiečių ir sovietų karui 1941 m. su grupe kitų kalinių iš Kauno SD kalėjimo buvo išvežtas į Minsko kalėjimą, o iš ten – į Červenę, kur miške birželio 26-27 d. enkavedistai kalinius sušaudė. A. Šova, apsimetęs negyvas, iš žudynių vietos pasitraukė ir lai-

mingai pasiekė Lietuvą.

Vokiečių okupacijos metu A. Šova gyveno savo ūkyje Geranonyse, netoli Kauno, kur kaip Lietuvos kariuomenės savanoris buvo gavęs žemės. Palaikė ryšius su lietuviškuoju antinaciniu ir antisovietiniu pogrindžiu, aktyviai dalyvavo nelegalios Lietuvių fronto karinės organizacijos „Kęstutis“ veikloje, buvo šios organizacijos generalinio štabo karo operacijų skyriaus viršininkas, kurį laiką redagavo periodinį leidinį „Tėvynės kančios“. Vokiečių karinės valdžios buvo suimtas ir 1943 m. pabaigoje kelis mėnesius kalintas.

1944 m. vasario 16 d. gen. Povilui Plechavičiui pradėjus formuoti Vietinę rinktinę gen. štabo plk. A. Šova buvo pakviestas užimti štabo viršininko pareigas, tačiau jų atsisakęs, sutiko vadovauti štabo mobilizaciniam skyriui. Gen. P. Plechavičiui atsisakius su Vietine rinktine vykti į Rytų frontą, kartu su kitais Vietinės rinktinės štabo karininkais vokiečių gestapo buvo suimtas, bet pakeliui į Salaspilio koncentracijos stovyklą paspruko. Pėsčias grįžo į Lietuvą ir gyveno girininko Antano Laukaičio pavarde pas savo dėdę kun. K. Šovį Seredžiuje. Sulaukęs iš Kauno sėkmingai pasitraukusios savo šeimos (gestapas pabėgęs A. Šovai kaip įkaitą buvo suėmęs jo žmoną Lidiją), kurį laiką slapstėsi pas stambų ūkininką V. Jonaitį netoli Butrimonių. Kartu su A. Šova šioje sodyboje nuo gestapo slapstėsi kitas Generalinio štabo karininkas, LF karinės organizacijos „Kęstutis“ štabo viršininkas plk. ltn. Juozas Jankauskas. A. Šova atsisakė stoti į steigiamą Tėvynės apsaugos rinktinę, nepritarė lietuvių karininkų ir kareivių dalyvavimui karo veiksmuose jau akivaizdžiai pralaiminčios vokiečių kariuomenės pusėje.

1944 m. rugsėjo 1 d. sovietų kariuomenei užėmus Kauną, A. Šova su šeima per Prūsiją pasitraukė į Vakarų. Atsidūrė pabėgėlių stovykloje netoli Drezdeno. 1945 m., artėjant Raudonajai armijai, pasitraukė į Bavariją, atsidūrė Garmischo karo pabėgėlių stovykloje; iki 1949 m. gyveno Partenkirchene, buvo Garmischo pabėgėlių stovyklos komiteto pirmininkas. 1949–1951 m. gyveno Miunchene ir buvo Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto (VLIK) karinio sektoriaus vedėjas, VLIK'o ryšininkas su JAV okupacine administracija. Jis rinko ir siuntė lietuvių jaunuolius į amerikiečių žvalgybos mokyklą Kaufbeurene, Bavarija, dėl šios savo veiklos nuolat buvo sovietinio saugumo persekiojamas. Jis palaikė Lietuvos pogrindinę kovą prieš sovietinę okupaciją, tačiau pasisakė prieš atvirą partizaninę kovą su okupantais, tvirtindamas, kad tam nėra sąlygų. Nesutikdamas su VLIK'o nuostata tęsti kovą, iš užimamų pareigų pasitraukė ir 1951 m. su šeima išvyko į JAV. Iš pradžių Šovos apsigyveno New Britain, Conn. valstijoje, dirbo įvairiose įmonėse darbininku, vertėsi gėlininkyste, o sulaukęs pensijos persikėlė į Crown Point (Indianos valstija), turėjo mėsinės gyvulininkystės ūkį, paskui dirbo asistentu sūnaus Algirdo veterinarijos klinikoje.

A. Šova buvo aktyvus JAV Lietuvių Bendruomenės narys, skaitydavo paskaitas renginiuose, finansiskai rėmė įvairius tautinius fondus ir projektus, bendradarbiavo Amerikos lietuvių spaudoje, rašė Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės ir kariško gyvenimo klausimais, laisvalaikio mėgo keliauti ir mylėjo gamtą.

Generalinio štabo pulkininkas Antanas Šova mirė 1994 m. sausio 24 d., sulaukęs 92 metų. Palaidotas Švč. Marijos kapinėse Crown Pointe. 1997 m. sausio 17 d. mirė ir ten pat palaidota jo žmona Lidija.

Parengė Stasys Ignatavičius

Skaitykite „Draugą“ greičiau! – www.draugas.org
Remkime Draugo fondą www.draugofondas.org

Namuose Lietuva, lauke – Amerika

Atkelta iš 1 psl.

Moteris prisimena, kaip jos tėvelis, Lietuvos skautas kartu su keliais draugais bėgo nuo sovietinio maro. Jau nuolis, negalėjęs nuspėti savo likimo, net neįtarė, kad palikus gimtinėje tėvus, vėliau taip ir nebus lemta juos pamatyti. Rasos Ardytės Juškienės seneliai iš tėvo pusės ilgiems metams buvo ištremti į Sibiro gulagus. Leidimas grįžti jiems suteiktas tik po Stalino mirties. Mirė jie sovietinėje Lietuvoje, taip ir nesulaukę Nepriklausomybės aušros. „Užėjus sovietams, tėveliui buvo septyniolika metų ir jis savotiškai džiaugėsi galėjęs ištrūkti nuo perdėtos tėvų globos. Jam bėgimas iš namų tai buvo tarsi nuotykis ir paaukliška laisvė. Gal todėl iš pradžių net ir nesuprato visos situacijos rimtumo, nesuprato, kad bėga nuo mirties“, – apie išdraskytą tėvelio šeimą pasakoja Rasa.

Kiek kitokia yra Rasos mamos istorija: „Senelis, mano mamos tėvas, Lietuvos kariuomenės kapitonas ir savanoris Vincas Valteris iš karto buvo įspėtas, kad jeigu liks Kaune, bus sušaudytas. Todėl, jis kartu su mano močiute, moteriškų drabužių kūrėja Elena Valteriene, pasiėmė dukterį, t. y. mano mamą, patraukė į Vakarus“, – pasakoja Rasa.

Kadangi Rasos tėvelis ir mamytė buvo kilę iš lietuviškų šeimų, savaime suprantama, jie susipažino vienoje lietuvių išeivių vakaronėje. Aktyvus Rasos tėvų dalyvavimas gausioje ir labai kūrybingoje lietuvių išeivių veikloje tapo neatskirama Ardžių šeimos gyvenimo Amerikoje dalimi. Gal todėl ir visos trys dukros – Rasa, Rėda, Indrė – nei akimirkai negalėjo išsivaizduoti kitokio laisvalaikio praleidimo: atostogos lietuviškoje skautų stovykloje, šeštadieninės lituanistinės mokyklos lankymas, įvairūs lietuviškos bendruomenės pobūviai ir šventės, kuriose mezgėsi draugystė tiek su lietuviais, tiek su amerikiečiais.

„Nei mama, nei tėvas nevertė mūsų kalbėti vien lietuviškai, šeimoje tikrai nebuvo jokios diktatūros šiuo klausimu. Jie kažkaip kitaip sėjo mūmyse tą lietuviškumo sėklą. Tėtis ir mama nuolat kalbėjo, kaip svarbu Lietuvos išeiviams išsaugoti savo tautiškumą. Baimindamiesi, kad sovietai gali sunaikinti tautą, jie šventai buvo įsitikinę, kad tik Amerikos lietuviai, puoselėdami lietuvių, gali garantuoti gimtosios kalbos, istorijos, kultūros išsaugojimą“, – sako Rasa.

Pirmoji kelionė į tėvų žemę – sovietmečiu

Panašiai kaip mama ir tėvas, taip ir Rasa viename Amerikos lietuvių susibūrimo sutiko savo būsimą vyrą Juozą Jušką. Jis taip pat buvo gimęs Amerikoje, lietuvių šeimoje. „Tikrai specialiai neieškojau vyro lietuvio. Čia taip likimas lėmė. Buvome lietuviškoje Naujųjų metų vakaronėje. Mano jaunesnė sesuo su juo šoko, atvedė už rankos ir pasakė: ‘Pasiimk, jis man per senas’. Kai sužinojau, kad Juozas turi lietuviško kraujo, pasakiau: ‘Fantastika. Tai pirmas tavo privalumas ir mano mama labai apsidžiaugs’“, – juokiasi Rasa Ardytė Juškienė, kuri su Juozu drauge jau daugiau nei trisdešimt penkeri metai.

Vos susituokę jaunoliai nusprendė aplankyti tėvų žemę. Tai buvo 1983-ieji.

Užauginę šeimoje tris šaunius dukras, Juozas ir Rėda Ardytė Juškienė įskiepijo lietuviškas tradicijas, išmokė lietuvių kalbos ir pažadino besąlygišką meilę Lietuvos kraštui.

Rasos Ardytės Juškienės šeima. Vyras Juozas, Rasa, jaunėlis sūnus Aistis ir vyriausias sūnus Kovas.

Ir nors Lietuvą kaustė gūdus sovietmetis, lietuviško kraujo turintiems amerikiečiams tai buvo ypatingai svarbus įvykis jų gyvenime. Rasa pamena, kaip nusileidus lėktuvui Varšuvoje, jie kelionę tęsė traukiniu. Pamena, kaip vos įvažiavę į Lietuvos teritoriją, pro traukinio langą matė sovietinio krašto realijas, o išlipę Vilniaus geležinkelio stotyje išvydo turbūt patį niūriausią vaizdą savo gyvenime. „Iš tiesų, mums didelio šoko nebuvo. Bent man tai tikrai. Gal todėl, kad mano tėvų pasakojimai apie Lietuvą nebuvo kaip koks sapnas ar svajonės. Tie pasakojimai buvo labai realūs, pagrįsti išgyvenimais, kuriuos jie patyrė paskutinį kartą bėgdami iš Lietuvos. Juk tuo metu vyko karas. Įstrigo gal man tik vyro reakcija: ‘Čia viskas kaip iš filmo’. Ir tikrai Lietuva man tuo metu regėjosi kaip labai žiauri, tamsi ir vargana. Toks įspūdis, kad tie vaizdai buvo iš senovinio juodo baltos filmo. Aš mačiau liūdnius žmonių veidus ir galvojau, kaip aš galėčiau jiems padėti?“, – dalinasi prisiminimais Rasa.

Pašnekovė tikina, kad ta pirmoji kelionė į Lietuvą, nepaisant slogios aplinkos, buvo geriausia, kas galėjo nutikti jos gyvenime. „Aš pagaliau susipažinau su visa mamos ir tėčio gimine, susipažinau su pusseserėmis, kurių nepažinojau nuo pat gimimo. Mes taip

susidraugavome, kad šis nuostabus kraujo ryšys su mano giminaičiais tęsiasi iki šiol“, – apie nutiestus pirmuosius saitus į Lietuvą, pasakoja Rasa Ardytė Juškienė.

Drąsių žodžių kišenėje neieškodavo

Į sovietinę Lietuvą atvykusiems užsieniečiams galiodavo ypatingos taisyklės. KGB agentai būdavo budrūs ir sekė kiekvieną atvykėlio žingsnį, žinodavo ką jis kalba ir su kuo kalba. „Aš visada bandžiau būti objektyvi ir bandžiau suprasti kiekvieną žmogų, gyvenantį Lietuvoje, bet kai matydavau, kad pokalbiuose per kraštus pradeda veržtis sovietinis mentalitetas, tada nesusilaikydavau. Ypač raudonos spalvos paliestiesiems visada tyčia išūliai atrėždavau. Prisimenu, kartą vienas mano pusbrolis, paveiktas sovietinės informacijos, man mestelėjo: ‘Jūs amerikiečiai tamsiaodžius skriaudžiate?’, aš nieko nelaukdama jam atitariau: ‘O ką Jūs, būdami lietuviais, darote su savo lietuviais’“, – prisimena Rasa.

Užaugusi laisvoje šalyje Rasa turbūt kitaip elgtis ir negalėjo, todėl dažnai dėl atviros tiesos žodžio Lietuvoje ne visada būdavo suprasta. O ir sovietiniam mąstymui paveikūs tautie-

čiai atsargiai vertindavo Rasos drąsą poziciją.

„Vienos eilinės viešnagės Lietuvoje metu vienas buvęs nomenklatūrininkas JAV Lietuvių Bendruomenės susitikime man mestelėjo: ‘Jūs, išeiviai, negalėjote išlaikyti Lietuvos Amerikoje’. Klausiu: ‘Kodėl taip manote?’ Jis man: ‘Amerikoje nėra pakankamai spaudos ir lietuviškų mokyklų, ir iš viso nepuoselėjama lietuviybė’. Tuo metu man iš akių pasipylė žiežirbos, o gyslose užvirė kraujas. Aš atsistoja ir jam sakau: ‘Na, tikrai lietuviškos mokyklos neegzistuoja, neturime mes Amerikoje lietuviškų chorų, katalikiškų parapijų, nėra Amerikoje ir lietuviškų tautinių šokių grupių, nėra tautinių švenčių, tautinių stovyklų...’. Aš nesustodama kaip žirnius bėriau jam kiek JAV Lietuvių Bendruomenė yra nuveikusi Amerikoje ir pabaigai rėžiau: ‘Na, žinoma, šiuo metu turbūt dabar aš su Jumis nekalbu ir lietuviškai?’. Visi aplink tik nuščiuvo ir buvo girdėti, kaip per salę nuvilnijo šnabždesys. Mano tėvelis tik žiūri į mane, o aš atsisėdau ir sakau: ‘Ką jis man gali pasakyti ar padaryti?’. Man tikrai tai buvo nesvarbu, nes aš iš savo patirties tvirtai žinojau, kiek mano šeima ir kiek kiti karo pabėgėliai, pirmosios bangos emigrantai, yra nuveikę Lietuvos labui’, – sako Rasa Ardytė Juškienė.

Pedagogas negali žeminti tų, kuriuos moko

Kai Rasa susipažino su savo vyru Juozu Juška, buvo ką tik baigusi Ohio University žurnalistikos magistro studijas ir svajojo siekti laimėjimų, rašydami dokumentinių filmų scenarijus. Deja, svajonėms nelemta buvo išsipildyti. Ištekėjusi ir susilaukusi pirmagimio sūnaus Kovo, Rasa paniro į motinstės rūpesčius. Netrukus gimė ir antras sūnus Aistis. Nedaloma mamos meilė vaikams tapo tolesnio gyvenimo tikrąja būtimi. Rasa atsisakė savo svajonių, profesinės karjeros ir tiesiog ėmėsi abu sūnus mokyti lietuvių kalbos, padėjo jiems žengti pirmuosius žingsnius mokykloje. Tai matydama Rasos sūnų mokytoja pasiūlė jai imtis pedagoginės veiklos. Taip žurnalistikos magistrė pasuko į pedagogikos van-

Į lietuvių išeivijos studentų stažuotes lydėdama Amerikos studentus Rasa Ardytė Juškienė (stovi pirma iš k.) šiose kelionėse jiems būdavo lyg antroji mama.

denis. Iš pradžių dėstė anglų kalbą ir literatūrą ketvirtų ir aštuntų skyrių moksleiviams, vėliau dirbdavo su vaikais stovyklose, įvairiose programose. Lietuvai atkūrus Nepriklausomybę prasidėjo dar prasmingesnė veikla.

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos buvusios vykdomosios vicepirmininkės a. a. Birutės Bublienės rūpesčiu JAV ir Kanados lietuvių kilmės studentai vykdavo atlikti trumpalaikių stažuotčių į Lietuvą. Kasmet didėjant norinčiųjų dalyvauti šiose stažuotėse skaičiui, 2008 metais buvo sukurta speciali programa – Lietuvių išeivijos studentų stažuotė (LISS), kuri nuo tų metų tapo JAV LB veiklos dalimi.

„Birutės Bublienės iniciatyva nuo 2009 metų aš nuolat vykdavau kartu su studentais į Lietuvą. Aš buvau jų akys ir ausys svečioje šalyje. Kai reikėdavo, juos užtardavau, kai reikėdavo, už juos pakovodavau. Nors jie ir buvo jau suaugę, tačiau svetimame krašte kartais patirdavo visokių nesklandumų”, – sako Rasa.

Iki šiol pedagogė prisimena tuos atvejus, kaip jauni tautiečiai iš Amerikos jaudindavosi dėl savo akcento arba netaisyklingai vartojamo žodžio, kurio nėra šiuolaikinėje lietuvių kalboje, o patys lietuviai seniai jį pamiršę. „Mes turime savo amerikietišką akcentą ir nuo senelių ir tėvų sukaupę senąjį žodyną. Kai jaunimas nuvykdavo į Lietuvą, vis atsirasdavo koks nors vienas lietuvis ‘ponas’, kuris pabrėždavo, kad tokių žodžių lietuvių tauta nevar-toja ir tai daro tik Amerikos lietuviai. Na, pavyzdžiui, aš lietuviškai kalbėdama niekada nesakau ‘procen-tas’, o sakau ‘nuošimtis’. Tai Lietuvoje mane vis kas nors pakritikuodavo. Ir tokiomis atvejais man akyse vėl stodavo raudona spalva akyse. Be jokių skrupulų tokiems kritikuotojams nieko nelaukdama atrėždavau: „Tai reiškia, Jūs nesuprantate, ką aš sakau? Keista, nes aš viską su-prantu, ką Jūs sakote man”. Apmaudu, kad tas pastabas laidydavo žmonės, dirbantys su studentais. Bet juk pedagogas negali tokiu tonu bendrauti su mumis, nes juk mes vykdome bendrą programą, kuria bandomė užmegzti naudingus ryšius tarp dviejų skirtingų valstybių, tarp žmonių iš skirtingų kraštų. Ir kai tokioje terpėje atsiranda žmogus, kuris nori pasirodyti aukščiau už kitus, pademonstruoti savo pranašumą, imu iš karto abejoti ar toks žmogus iš viso gali būti jaunimo mentoriumi, ar jis gali vykdyti pedagoginę veiklą? Mes, mokytojai, negalime žeminti tuos, kuriuos mokome, mes negalime žeminti ir to žmogaus, iš kurio galime pasisemti naudingų žinių ar patirties”, – sako Rasa Ardytė Juškienė.

Lietuva įrašyta sieloje

Pedagogei Lietuva seniai yra tapusi antrąja tėvyne, todėl šiandien ji pasilieka teisę pakritikuoti kai kuriuos tėvų gimtinėje vykstančius visuomeninius procesus, priimamus politinius sprendimus ar ne ta kryptimi tvarkomus švietimo reikalus. „Lietuva įrašyta mano sieloje. Nežinau, kaip tos vertybės manyje kristalizavosi, tačiau žinau viena, kad mes apgaubti lietuviškos auros, gimę laisvoje Amerikoje, sugebėjome nuolat palaikyti ryšius su lietuviais, kurie mąstė ir galvojo panašiai kaip mes. Mes genetiškai suaugę su tėvų žeme, o visa kita literatūra, kultūra, istorija tik papildomas gurkšnis tikrosios lietuviškos savasties”, – sako Rasa.

Ši moteris mačiusi du skirtingus pasaulius – sovietinę ir dabartinę Lietuvą, pabrėžia, kad suvokti tuos skirtumus jai padėjo ne tik namuose verdančios išsamios diskusijos apie Lietuvos politinį gyvenimą, bet ir nuolat prenumeruojamos „Lietuvos Katalikų bažnyčios kronikos”. Tai buvo pagrindinis sovieti-

nės Lietuvos leidinys, bene vienintelis skleidęs laisvas mintis ir pasaulėžiūrą gūdžiuose sovietinio režimo ir propagandos labirintuose. „Mes skaitėme ‘Katalikų kronikas’ ir galėjome labai aiškiai suvokti, kas vyko tuo metu su žmonėmis gyvenusiais okupuotoje tėvynėje. Būtent dėl šių priežasčių tėvas taip ir nesiryžo nuvykti į sovietinę Lietuvą, nors jį be galo slėgė tėvynės ir tėvų ilgesys. Pirmą kartą ją aplankė tik tuomet, kai buvo paskelbta Neriklausomybė. Pamenu, kai Lietuva paskelbė savo valstybingumą, tėvelis atsisuko į mane ir tvirtai tarė: ‘O dabar prasi-deda tikras, rimtas darbas!’”. Ir tada aš jo paklausiau: „Ar tikrai mūsų laukia ten Lietuvoje?”. Jis atsakė: „Tie, kurie yra tikri lietuviai, jie su mumis norės bendradarbiauti”, – prisimena Rasa.

„Jūs” ir „mes”

Kovo 11-oji buvo sutikta kaip neįtikėtinas stebuklas, tačiau Lietuva neturėjo pakankamai tiek vidaus, tiek užsienio politikos patirties. Įvykis vijo įvykį, reikėjo rašyti laiškus JAV prezidentui, įvairiems politikams, prašyti Lietuvos valstybės pripažinimo *de jure* visame pasaulyje.

„Tuometiniai JAV Lietuvių Bendruomenės pa-

Velykoms susibūrusi keturių kartų Ardžių šeima. Rasa ir jos seserys Rėda, Indrė su savo vyrais, suaugusiais vaikais, žentais, marčiomis ir mažaisiais anūkais.

grindiniai veikėjai iš Lietuvos išvyko dar jauni (studentai, gimnazistai, vaikai), kartu išsivežė ir Tėvynės meilę bei jos ilgesį. Lituanistinės mokyklos, parapijos, jaunimo organizacijos, sportinis judėjimas, kultūrinė veikla, spauda ugdė patriotizmą ir lojalumą savo gimtinei. Sovietų ir nacių okupacijos daugelio atmintyje buvo gyvos, todėl dvasinis ryšys su Lietuva buvo stiprus.

Tarp Lietuvos ir išeivijos radosi nepasitikėjimas, ‘jūs ir mes’ sindromas. Lietuvoje buvo baiminamasi, kad išeiviai norės perimti vadovaujamas pozicijas, o išeivijoje nepasitikėjimas kilo, kai Lietuvos vadovais buvo renkami buvusios komunistų partijos aukštieji pareigūnai, atšauktas ambasadorius Stasys Lozoraitis. Buvo sunku apsispręsti, kaip elgtis, ką remti, kam padėti ir kam nepadėti, kaip atskirti valdančiųjų valstybinius ir partinius ar asmeninius interesus. Supratome, kad kelias į savarankišką demokratinę valstybę bus ilgas, reikalaujantis dirbti kartu”, – apie JAV Lietuvių Bendruomenės veiklą ir tuometę Lietuvos visuomeninę ir politinę padėtį almanache „Nepriklausomybės sąsiuviniai” rašė Bendruomenės narė Liūda Rugienienė. Kad neliktų tos takoskyros tarp „jūs” ir „mes” JAV Lietuvių Bendruomenė išrinko Tarybą, kurios vienu iš daugelio narių ilgą laiką buvo Rasos tėvelis Juozas Ardys. Ši taryba ilgą laiką sėkmingai veikė LR Seime.

Skaudi netektis neleido nusvirtinti rankoms

Prieš dešimt metų Rasos ir Juozo Juškų šeima išgyveno didelę netektį. Vyriausias jų sūnus Kovas

mirė nuo galvos smegenų aneurizmos. Vaikinas buvo vos 23-ejų metų, studijavo Londono School of Economics, buvo bebaigiantis tarptautinių santykių magistro studijas, rengėsi ginti darbą apie partizanų ryšius su Didžiosios Britanijos valdžia.

Jo atminimui Rasa kartu su jaunėliu Aisčiu bei kitais jaunuoliais kasmet rengia Žiemos stovyklas universitetų studentams. „Kovas kažkada susapnavo šią stovyklą, įkalbėjo mane, kad kažką panašaus organizuočiau ir štai jau keturiolika metų Žiemos stovyklos sėkmingai gyvuoja”, – sako Rasa.

Juškų šeimos jaunėlis sūnus Aistis, kuriam šiandien 31-eri, yra vedęs lietuvaite Daivą Nielsen iš Toronto, Kanados. Juškos turi anūką Gintuką. Rasos sesuo Rėda su gausia šeima gyvena Wisconsin, o Indrė su savo šeima ir mama Ohio valstijoje. Prieš pusę metų Juozas Ardys, būdamas 93-ejų, iškeliavo Anapolin.

Nors dabartinė Rasos šeima išsibarsčiusi po skirtingas Amerikos vietas, tradiciškai susitinka per Kalėdas, o tiksliau – pagal senąsias lietuvių tradicijas renkasi prie Kūčių stalo. „Kai tėvelis pradėjo senti, mama nustojo ruošti patiekalus Kūčioms ir mums pasakė: ‘Dabar jūs turėsite ruošti Kūčių vakarienę’. Ir žinote, turbūt tik tada supratau, kaip tai nėra lengva”, – šypsosi Rasa.

Moters šeimoje per Kūčias ant stalo būna visi tradiciniai patiekalai, tarp jų ir silkė. „Kai mano berniukai buvo maži, aš visada jiems sakydavau, kad per Kūčias būtinai turite paragauti silkės. Kovas, užkietėjęs žvejys, valgydavo ją su pasigardžiavimu. Tačiau Aistis susilaikydavo. Nors dabar jau būdamas suaugęs, per Kūčias vis dėlto mielai silkės patiekalų paragauja.

Kažkaip mūsų šeimos narių nevienodai mėgiama silkė, tapo mūsų šeimos tradiciniu pokštu. Mes vis vaikams sakydavome – jeigu esi tikras vyras, turi paragauti silkės. Per praėjusias Kūčias pas mus svečiavosi sesers dukros su savo vaikinais. Ir mes jiems pasakėme, kad lietuviai turi tokią tradiciją – tikri vyrai būtinai paragauja silkę. Ir žinote, po pirmo silkės kąsnio tie vyrukai pradėjo raugėti, tampytis, o mes juokavome, kad jie nėra tikri vyrai, nes negali nuryti silkės gabalėlio”, – juokiasi Rasa.

„Aš ne iš Lietuvos, aš iš Amerikos”

Kai Rasos paklausiau, ko ji labiausiai pasiilgsta iš Lietuvos, nedelsdama atsakė, kad juodu su vyru labiausiai pasiilgsta lietuvių kalbos. Buvimas Lietuvoje Juškų šeimai suteikia nepaprastus jausmus, jie jaučiasi esantys tarp savų, savo visuomenėje. „Lietuvoje aš galiu būti tikra lietuvė”, – su pasididžiavimu sako Rasa.

Ją ir jos vyrą Juozą labai dažnai prajuokina, kai jų klausia iš kur jie esą? „Iš New Jersey”, – atsako me. „Ne, ne, iš kokio Lietuvos krašto esate kilę?” – visada bando pasitikslinti pirmą kartą bendraujantys su mumis žmonės. Taigi, gaunu nuostabų komplimentą, kai tautiečiai emigrantai pagalvoja, kad mes esame atvykėliai, o ne amerikiečiai” – šypsosi Rasa. Moteris džiaugiasi, kad jai gyvenime lemta buvo pamilti lietuvi, ir kad jos jaunėlis sūnus taip pat lemtingai sau į žmonas išsirinko lietuvaite. „Mato-te, mūsų šeimos dvasiniai sielos ryšiai yra kitokie, jie plėtojami per kalbą. Per kalbą galima geriau pažinti žmogų, kalbos grožiu galima užburti jo sielą ir pažadinti meilę savam kraštui”, – sako pedagogė.

Ji iki šiol veda pamokas nemokantiems kalbėti angliškai valstybinėje mokykloje, kurią lanko 98 proc. ispanų kilmės vaikų. Nemažai energijos atiduoda ir lietuviškai šeštadieninei mokyklai. Čia Rasa Ardytė Juškienė 12–14-kos metų amžiaus auklėtiniams dėsto lietuvių kalbą, padeda jiems kaupti žinias apie Lietuvos istoriją, kultūrą ir šalies žmones.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Susitarta dėl „Rail Baltica“

Vilnius („Draugo“ info) – Sausio 31 dieną Lietuva žengė svarbų žingsnį dar-
nios plėtros ir žalesnės eko-
nomikos link. Trijų Baltijos
šalių premjerų Taline pasi-
rašytas susitarimas dėl „Rail
Baltica“ – europinės gele-
žinkelio vėžės projekto įgy-
vendinimo, be jokios abejo-
nės, yra svarbi priemonė,
užtikrinsianti glaudesnę Lie-
tuvos, kaip ir kitų Baltijos ša-
lių integraciją į europinius
infrastruktūros tinklus.

„Susitarimas siūnia la-
bai svarbią žinią Europos
Sąjungos partneriams – Bal-
tijos šalys susivienijo ir pa-
teikė aiškius išsipareigojimus
ši strateginį infrastruktūros
projektą įgyvendinti. Dabar
itin svarbu užtikrinti tinka-
mą europinę paramą pro-
jekto ‘Rail Baltica’ įgyven-
dinimui ir kitoje finansinėje perspek-
tyvoje – po 2020 metų”, – teigia Lietu-
vos premjeras Saulius Skvernelis.

Susitarimas bus pateiktas ratifi-
kuoti Lietuvos, Latvijos ir Estijos par-
lamentams. Jame apibrėžti bendri
techniniai parametrai, maršrutas bei

Geležinkelio linija sujungs Berlyną su Helsinkiu.

Euroblogas.lt

projekto įgyvendinimo terminai, sta-
tybų sąlygos, jų vykdytojas bei bendros
įmonės „RB Rail“ vaidmuo, įgyvendi-
nant preliminarias sąlygas bei tie-
siant vėžę, statybų finansavimas. Juo
pareikšta politinė valia, kad projektas
bus įgyvendintas iki 2026 metų.

Paragino boikotuoti Astravo AE elektrą

Vilnius (BNS) – Lietuvos premjeras
Saulius Skvernelis paragino Europos
Sąjungą (ES) pasiųsti signalą Baltaru-
sijai, jog ši negalės parduoti Astravo ato-
minėje elektrinėje pagamintos elektros,
nes ji „buvo pagaminta, pažeidžiant
tarptautinius aplinkosaugos ir bran-
duolinės saugos standartus“. Tai jis
pareiškė Taline susitikęs su Europos Va-
dovų Tarybos pirmininku Donald Tusk.

Lietuvos Vyriausybė praėjusią sa-
vaitę pritarė piliečių iniciatyvai dėl
elektros importo ribojimo.

Pernai birželį Vyriausybė pritarė

elektros, pagamintos Astravo AE ir ki-
tose trečiose šalyse, embargo planui,
pagal kurį jos importas į Lietuvą, o
kartu ir į kitas ES šalis bus ribojamas
per elektros energijos biržos „Nord
Pool“ Lietuvos zoną.

50 km nuo Vilniaus statomoje Ast-
ravo AE nuolat įvyksta įvairūs inci-
dentai, kurie Lietuvai kelia abejonų
dėl jėgainės saugumo. Jėgainėje bus
įrengti du reaktoriai, kurių kiekvieno
galia – 1200 megavatų. Pirmąjį reak-
torių planuojama įjungti 2019-aisiais,
o antrąjį – 2020 metais.

Nustatė daugybę žemės užėmimo atvejų

Vilnius (BNS) – Patikrinimą dėl
žemės naudojimo pažeidimų Verkių ir
Pavilnių regioniniuose parkose atli-
kusi Nacionalinė žemės tarnyba (NŽV)
nustatė per pusantro šimto pažeidimų,
didžioji dalis – dėl neteisėto svetimos
žemės užėmimo.

NŽT specialistai nuo pernai liepos
atliko iš viso 239 patikrinimus, iš jų 87
patikrinimai atlikti Verkių parke ir 152
– Pavilnių parke. Nustatyti 155 žemės
naudojimo pažeidimų atvejai, dau-
giausia – 142 – dėl neteisėto valstybinės
ir privačios žemės užėmimo. Specia-
listai nustatė 11 pažeidimų dėl žemės
naudojimo ne pagal paskirtį, dar du –
dėl netinkamo žemės tvarkymo.

Dėl administracinių nusižengi-
mų surašyti 38 protokolai, jais skirta

5256 eurų baudų.

Pavilnių ir Verkių regioninių par-
kų plotas siekia apie 5 tūkst. hektarų.

Vasarą apžiūrėję šių parkų terito-
rijas iš oro ir ant žemės aplinkosaugi-
ninkai aptiko, kad nesilaikyta draudi-
mų statyti gyvenamųjų namų šlaituo-
se ar greta jų, kai kur sunaikintos rel-
jefo formos, nesilaikyta Vilniaus ben-
drojo plano nuostatų, valstybinė žemė
naudojama asmeniniams tikslams, ne-
teisėtai užtvirta valstybinė žemė ir
miškas. Taip pat nustatyta atvejų, kai
parkuose įsikūrę asmenys užtvirta ke-
lius ir paprastiems parko lankytojams
negalima patekti prie vandens telkinių.

Paašikėjus šiems pažeidimams at-
sistatydino tuometinė direkcijos va-
dovė Vida Petiukonienė.

Gripo epidemija apėmė 15 savivaldybių

Vilnius (ELTA) – Sergamumas
gripu visoje Lietuvoje padidėjo beveik
trečdaliu. Šiuo metu gripo epidemija
paskelbta 15 savivaldybių: Kauno, Klai-
pėdos, Panevėžio, Visagino miestų sa-
vivaldybėse ir Jonavos, Varėnos, Prie-
nų, Švenčionių, Zarasų, Kėdainių, Šal-
čininkų, Radviliškio, Širvintų, Šila-
lės rajonų savivaldybėse. Nuo antra-
dienio gripo epidemija skelbiama ir
Ukmergės rajono savivaldybėje.

Tad iš 60 šalies savivaldybių gripo
epidemiją yra paskelbusios penkiolika.

Praėjusią savaitę Lietuvoje dėl
gripo į ligoninę buvo paguldyti 185 as-
menys. Iš jų – 31 vaikas iki 2 metų am-
žiaus. Septyni žmonės gydyti inten-
syviosios terapijos skyriuje. Dau-
giausiai sergančiųjų buvo Kauno ir
Vilniaus apskrityse.

2016–2017 m. gripo sezono metu re-
gistruoti 3 mirties nuo gripo atvejai.

Sumaištis dėl T. May kvietimo

Londonas („Draugo“ info) – Di-
džiosios Britanijos ministrė pirmi-
ninkė Theresa May pareiškė, kad Di-
džioji Britanija laikosi kitokio požiūrio
nei JAV prezidento Donald Trump ad-
ministracija. Tačiau, anot premjerės,
ji neatšauks kvietimo JAV prezidentui
apsilankyti Didžiojoje Britanijoje.

Praėjusią savaitę pati premjerė
tapo pirmąja užsienio šalies vadovė,
kuri, D. Trump pakvietus, apsilankė
Baltuosiuose rūmuose.

Daugiau kaip 1,6 milijono žmo-
nių pasirašė peticiją internete prieš D.
Trump valstybinį vizitą D. Britanijoje,
tačiau premjerė teigia išsiuntusi pa-
kvietimą, ir jis tebegalioja.

Kvietimas JAV prezidentui D.
Trump atvykti valstybinio vizito į D.
Britaniją pastatė karalienę Elizabeth

II į „labai sunkią padėtį“, pareiškė
buvęs aukšto rango valstybės tarnau-
tojas Peter Ricketts. Anot jo, valstybi-
nis vizitas turėtų būti pakeistas į ofi-
cialų.

Karalienė Elizabeth II, kuri yra ofi-
ciali valstybės galva, priima valstybi-
nio vizito į šalį atvykusius svečius;
valstybinis vizitas laikomas aukš-
čiausia draugiškų santykių tarp šalių
išraiška.

Oficialūs arba darbo vizitai yra ne
tokie pompastiški ir paprastai kara-
lienė juose nedalyvauja.

„Nėra precedento, kad JAV prezi-
dentas būtų atvykęs valstybinio vizito
į šią šalį per pirmus savo metus, – kal-
bėjo P. Ricketts. – Vyriausybė turi pa-
skubėti, kad apsaugotų Jos Didenybės
nuo kylančių nesutarimų“.

NATO ir Trump nori dialogo su Rusija

Briuselis (BNS) – JAV prezidentas
Donald Trump ir NATO sutinka, kad
reikia užmegzti dialogą su Rusija, bet
užimti tvirtas pozicijas, pareiškė Al-
janso generalinis sekretorius Jens
Stoltenberg.

D. Trump Europoje sukėlė nerimą
šiltai bendraudamas su Maskva ir su-
keldamas abejonų dėl Washingtono
jau beveik septynis dešimtmečius trun-
kančio išsipareigojimo Aljansui, kai
jis pavadino jį „atgyvenusiu“ ir netei-
singai tekusia našta JAV mokesčių
mokėtojams.

Tačiau J. Stoltenberg sakė, kad

neseniai telefonu kalbėjosi su D.
Trump ir JAV gynybos sekretoriumi
James Mattis. Abu jie perdavė tą pačią
žinutę, jog Jungtinės Valstijos tebėra iš-
tikimos NATO ir transatlantiniams
išsipareigojimams.

„Naujosios administracijos žinutė
– kad jie taip pat nori dialogo su Rusi-
ja, tačiau iš tvirtų pozicijų“, – sakė
NATO generalinis sekretorius.

Sunerimę dėl Rusijos intervencijos
Ukrainoje ir Krymo aneksijos, NATO
lyderiai praėjusių metų liepą pritarė
didžiausiai kariuomenės išplėtimo
operacijai nuo Šaltojo karo pabaigos.

Iranas išbandė balistinę raketą

Teheranas (ELTA) – Iranas sausio
29 dieną išbandė vidutinio nuotolio ba-
listinę raketą, kuri susprogo nuskrie-
jusi 630 mylių (1010 km).

Anonimiškai kalbėjęs pareigūnas
teigė, kad bandymas buvo atliktas iš te-

ritorijos netoli Semano miesto, esančio
į rytus nuo sostinės Teherano. Anot pa-
reigūno, šalis paskutinį kartą tokio tipo
raketą išbandė pernai liepą.

Baltieji rūmai teigė žinantys apie
Irano raketos bandymą.

D. Trump – „pavojus pasaulio ekonomikai“

Paryžius (ELTA) –
Prancūzijos finansų mi-
nistras Michel Sapin JAV
prezidentą Donald
Trump pavadino „dideliu
pavojumi pasaulio eko-
nomikai“.

„Atrodo, kad mūsų
amerikietis partneris
nori imtis vienašališkų
protekcioniščių prie-
monių, kurios gali des-
tabilizuoti visą ekono-
miką“, – sakė M. Sapin.
Jis ragino kitas Europos
šalis veikti: „Nei Pran-
cūzija, nei Europa nega-
li sau leisti bejėgiškai
stebėti, kaip žlugdomos
mūsų ekonominės insti-
tucijos“.

D. Trump yra paskelbęs, kad įgy-
vendins griežtą „Amerika pirmiau-
siai“ politiką. Ji apima ir didelius im-
porto muitus bei sankcijas įmonėms,

M. Sapin perspėja apie JAV prezidento pavojų pasaulio eko-
nomikai.
Le Monde nuotr.

nenorinčioms kurti darbo vietų savo
produkcijos realizacijos rinkoje JAV. Be
to, Prezidentas paskelbė draudimą įva-
žiuoti į šalį žmonėms iš septynių mu-
sulmoniškų šalių.

Pamokslininkas paliko 86 žmonas

Abudža (Diena.lt) – Sulaukęs 93
metų mirė buvęs Nigerijos musulmo-
nų pamokslininkas. Jis turėjo ma-
žiausiai 86 žmonas. Mohammed Bello
Abubakar, geriau žinomas kaip Baba
Masaba mirė savo namuose Nigerio
valstijoje nuo neskelbiamos ligos.

Pranešama, kad nors 2008-aisiais,

kai atsidūrė žiniasklaidos dėmesio
centre, jis turėjo 86 žmonas, mirdamas
jis esą paliko 130 žmonių. Anot šaltinių,
kai kurios jų laukiasi.

2008-aisiais informuota, kad M.
B. Abubakar turėjo mažiausiai 170
vaikų, bet kiti skelbia, kad jis susilaukė
203 palikuonių.

VERSLO NAUJIENOS

Kodėl bendradarbis uždirba daugiau nei jūs

Sužinojus, kad tas pačias pozicijas užimantis kolega darbe uždirba daugiau, tai gali sukelti pavydą ir sustiprinti nesaugumo jausmą. Kodėl dirbant tiek pat ir tą patį darbuotojai gauna skirtingus atlyginimus, klausia naujienų portalas cncb.com ir pateikia penkias tokios nelygybės priežastis

Agresyvesnės derybos

Viena iš didžiausių klaidų, kurią galima padaryti, yra priimti darbo pasiūlymą vos jį gavus. Kompanijos nelinekusios leisti daugiau pinigų negu reikia, todėl pirmasis jų pasiūlymas gali būti jums nelabai palankus. Dėl to būtina derėtis tol, kol bus pasiūlytas jus tenkinantis atlyginimas.

Tačiau pirmiausia būtina patyrinti atlyginimų vidurkį sektoriuje, kuriame ieškote darbo. Neadekvačiai aukštos algos reikalavimas tik gali parodyti, kad ne visiškai gaudotės rinkos aktualijose. Tačiau pirmiausia būtina patyrinti atlyginimų vidurkį sektoriuje, kuriame ieškote darbo.

Nesvarbu, ar jūs deratės dėl algos pakėlimo sename darbe, ar dėl atlygio naujoje darbovietėje, jums reikalingi teisingi skaičiai ir supratimas, kodėl esate vertas prašomų pinigų.

Geresnis įdarbinimo laikas

Jeigu buvote pasamdytas ekonomikai arba įmonei sunkiu laikotarpiu, egzistuoja didelė tikimybė, jog gausite mažesnę atlyginimą nei asmuo, įsidarbinęs bendrovės klestėjimo metu. Tiesa, žinodami, jog darbuotoju tapote ne pačiu geriausiu verslui laikotarpiu, vėliau, pagerėjus situacijai, galite drąsiai derėtis dėl atlyginimo kėlimo. Tam taip pat būtina žinoti atlyginimus rinkoje. Be to, prašydami didesnės algos praėjus sunkmečiui turėtumėte ak-

centuoti, kaip savo darbu prisidėjote bendrovei nepalankiu laiku. Darbo pradžia per krizę netgi gali būti sėkminga, kalbant apie tolesnę karjerą, kadangi būtumėte pademonstravęs, jog galite dirbti sunkiai bei pritapti įvairiose situacijose.

Baksnojimas į gerus darbus

Didesne alga besidžiaugiantis asmuo gali dažnai pirštu baksnoti į savo atliktus gerus darbus. Jeigu norite, kad vadovas įvertintų jūsų dedamas pastangas, tyliai ir kruopščiai dirbti gali būti ne pati geriausia idėja.

Turite atkreipti dėmesį, kaip jūsų darbas neša naudą įmonei bei kitiems bendradarbiams, o reikiamu metu ir atkreipti dėmesį į save.

Nors girdamas pats save ir galite jaustis nejaukiai, tačiau norėdamas uždirbti daugiau privalote parodyti, kodėl nusipelnote didesnės algos.

Dėmesys aprangai

Idealiame pasaulyje išvaizda neturėtų rūpėti, tačiau realybė tokia, jog dėmesys aprangai versle bei įvairiose socialinėse situacijose gali turėti įtakos jūsų gaunamai algai. Teigiamas įspūdis apie jūsų išvaizdą didina tikimybę, jog darbe būsite pastebėtas iš teigiamos pusės.

Geresnė patirtis

Jūsų bendradarbis, galbūt, prieš tai įgijo išpūdingų darbo įgūdžių kitose vietose arba moka ką nors, kuo jūs pasigirti negalite. Gilesnės žinios, susijusios ne tik su konkrečia darbo vieta, bet ir visu sektoriumi, be abejonės augina galimybes iš darbdavio gauti solidesnį mėnesinį atlyginimą.

15 min.lt

Rusija svarsto uždrausti paukštieną iš Europos

Rusijos veterinarijos tarnybos („Rosselchoznadzor“) atstovas pranešė, kad Rusija gali visiškai uždrausti kiaušinių, gyvų naminių paukščių ir paukštienos tiekimą iš Europos. Šią savaitę Rusija uždraudė šių produktų importą iš dar vieno Vokietijos regiono.

Rusijos veterinarijos tarnybos vadovo padėjėjas Aleksejus Aleksejenka žiniasklaidai pareiškė, kad plečiantis paukščių gripo zonai, plėsis ir

draudimo taikymo zona. Anot pareigūno, rizikos zonoje šiuo metu yra Vokietija, Austrija, Prancūzija, Skandinavijos šalys.

Gruodžio pabaigoje Rusija uždraudė gyvų paukščių, perinti skirtų kiaušinių ir paukštienos produktų importą, tačiau ribojimai taikomi tik atskiriems Vokietijos, Lenkijos, Švedijos ir Vengrijos regionams.

„Mano ūkis“

Maistas Estijoje pabrango 5 kartus

Maisto produktų kainos Estijoje nuo valstybingumo atkūrimo pabrango penkis kartus.

Estijos konjunktūros instituto skaičiuojama pagrindinių maisto produktų krepšelio kaina praėjusį mėnesį buvo 69,67 euro keturių asmenų šeimai per savaitę. Šio monitoringo pradžioje – 1992 metų gruodį – ji sie-

kė 218,2 kronos (13,9 euro).

Per paskutinį praėjusių metų ketvirtį (gruodį, palyginti su rugsėju) pagrindinių maisto produktų krepšelis pabrango 1,7 proc., o per metus (praėjusį mėnesį, palyginti su užpernai gruodžiu) – 2,5 procento.

BNS

Euro ir kitų valiutų santykiai (2017 metų vasario 1 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,93 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,70 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,71 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,16 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,68 €

D. Trump viešbučių tinklas plėsis trigubai

Bendrovė „Trump Hotels & Casino Resorts“, valdanti JAV prezidentui Donald Trump priklausančius viešbučius, ketina plėsti tinklą ir jį didinti net tris kartus, pranešė bendrovės vadovas Eric Danziger.

Jis pabrėžė, kad visi nauji viešbučiai bus atidaryti tik JAV teritorijoje. Šiuo metu bendrovė valdo aštuonis objektus, kurių keli priklauso D. Trump.

„Coca-Cola“ keičia pakuočių dizainą

Gaiviųjų gėrimų gamintoja „Coca-Cola“ vienodina savo produktų prekės ženklus. Lietuvos parduotuvių lentynose nelieta „Coca-Cola Light“ vardo, įvedamos naujos mažesnės pakuotės, o daugiau dėmesio bus skiriama gėrimams su mažesniu cukraus kiekiu.

Kaip teigia Ieva Matulaitienė, „Coca-Cola“ vadovė Baltijos šalims, visi prekės ženklo pokyčiai prasidėjo prieš metus, kai buvo pristatyta vieno prekės ženklo strategija.

„Dabar žengiame antrąjį žingsnį, gėrimai su naujomis etiketėmis pasirodo ir Baltijos šalyse, taip pat ir Lietuvoje. Visų gaminių pakuotes jungia raudonas „Coca-Cola“ diskas (nebelieka skirtingų gėrimų rūšių dizaino). Taip pat regione nebelieka „Coca-Cola Light“, o vartotojai galės rinktis arba tradicinę, arba be cukrų „Coca-Cola“. Kartu visa komunikacija bus sukoncentruota į pagrindinį prekės ženklą“, – sako I. Matulaitienė.

Pasak vadovės Baltijos šalims, šiemet didesnis dėmesys bus skiriamas platinimo tinklui ir gėrimų pasirinkimui.

Lietuva pristatyta Prancūzijos turizmo žurnalistams

Lietuvos ambasada Paryžiuje tradiciškai dalyvavo Prancūzijoje veikiančių užsienio šalių turizmo biurų asociacijos (ADONET) rengiamoje žurnalistų verslo misijoje. Renginio metu iš visos Prancūzijos susirinkę apie 200 šalies spaudos, radijo, televizijos žurnalistų bei kelionių tinklaraštininkų turėjo galimybę susipažinti su Lietuvos turizmo potencialu, šių metų turizmo sektoriaus naujovėmis bei svarbiausiais renginiais.

Prancūzijos žiniasklaidos atstovams buvo išplatintas specialiai šiam renginiui parengtas pranešimas spaudai apie Lietuvą. Jie taip pat buvo informuoti apie Valstybinio turizmo departamento paskelbtą konkursą atstovauti Lietuvos turizmo sektoriui daugiau kaip 66 mln. gyventojų turinčioje Prancūzijoje, kuri praėjusiais metais buvo įtraukta į prioritetinių rinkų sąrašą.

Didžiausio prancūzų turizmo žurnalistų dėmesio tradiciškai sulaukė Lietuvos kultūrinis paveldas, ekologinis ir aktyvus turizmas, savaitgalio ke-

Tarp jų yra viešbučiai New Yorke, Was-hingtone ir Las Vegas bei kurortas Miami. Pasak E. Danziger, bendrovė svarsto planus atidaryti viešbučius Dal-las, Seattle, Denveryje ir San Fransisce.

Be to, „Trump Hotels & Casino Resorts“ vystys ir naują pigesnių viešbučių prekės ženklą „Scion“. Pirmasis šio tinklo viešbutis bus atidarytas šiais metais. BNS

„Iki šiol ne visuose prekybos taškuose turėdavome be cukrų „Coca-Cola“, dabar tai tampa vienu iš svarbiausių prioritetų – per šiuos metus esame užsibrėžę smarkiai padidinti kalorijų neturinčio gėrimo pardavimų apimtį. Komunikacijoje skirsime jai daugiau dėmesio. Šiuos pokyčius skatina besikeičiantis vartotojas, vartojimo tendencijos. Žmonės dažniau renkasi ir ieško sveikesnių produktų, sumažinto kiekio cukraus ir t.t.“, – teigia I. Matulaitienė. Parduotuvių lentynose atsiras ir mažesnės talpos gėrimų pakuotės.

„Demografiniai rodikliai ir mažesnės šeimos taip pat koreguoja prekių ženklų strategijas“, – sakoa bendrovės vadovė.

Pernai „Coca-Cola“ Lietuvoje įsigijo ir vandens prekės ženklą „Nep-tūnas“. Pasak I. Matulaitienės, tai stiprus ir mėgstamas lietuvių prekės ženklas, tad didesnių pokyčių čia kol kas nenumatyta. Praėjusių metų rezultatai įmonę tenkina, nors vasara buvo prasta, gėrimų pardavimai Lietuvoje augo. BNS

lionės, „Gintaro kelias“, taip pat sveikatinimo turizmas ir planuojama Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio minėjimo renginių programa.

Paryžiuje kasmet rengiama ADO-NET turizmo verslo misija yra svarbiausias tokio pobūdžio renginys Prancūzijoje – jo metu užsienio valstybių turizmo interesams atstovaujancios institucijos, priklausančios minėtai organizacijai, turi unikalią galimybę pristatyti savo šalį ir išsamiai aptarti bendradarbiavimo gaires su Prancūzijos žiniasklaidos atstovais.

VTD duomenimis, per 2016 m. I pusmetį Lietuvoje apsilankiusių prancūzų turistų skaičius išaugo kone trečdaliu, palyginus su ankstesnių metų tuo pačiu laikotarpiu (iki 17.1 tūkst.). Prognozuojama, kad ši teigiama dinamika turėtų išlikti ir šiemet, visų pirma – išaugus tiesioginių skrydžių pasiūlai (kovo mėnesį „Air Baltic“ planuoja pradėti skrydžius iš pagrindinio Paryžiaus – Charles de Gaulle – oro uosto).

Mano vyriausybė

Lietuvos bendrovėms JAV reikia išmokti konkuruoti

Dauguma klausimų ir problemų, kurios kyla į JAV rinką norinčioms ateiti Lietuvos įmonėms, yra tos pačios kaip visiems. Tačiau Lietuvos bendrovės neįpratusios taip aršiai konkuruoti kaip britiškos ar amerikietiškos kompanijos, sako konsultacijų bendrovė „One Window Partners“ turintis, JAV gimęs ir gyvenantis lietuvis Darius Vaškelis.

„Vienas aspektas, kuriuo lietuviškos bendrovės skiriasi nuo britiškų ar amerikietiškų, yra konkurencija. JAV kompanijos gerai žino, kaip pakenkti

konkurentams ir juos išnaikinti, apie tai galvoja kiekvieną dieną. Lietuvoje tokio lygio konkurencijos nėra ir dėl to vietos bendrovėms sudėtingiau plėstis pasaulyje, jos neturi tiek konkuravimo patirties“, – teigė D. Vaškelis.

Anot jo, konsultuodamas įmones jis bando numatyti, ką darytų konkurentai, kad Lietuvos įmonės kuo greičiau pasitrauktų iš JAV rinkos: „Įmonėms tai padeda išbandyti keletą teo-rijų su mano praktinėmis žiniomis“.

BNS

SVEIKATA

Pakeiskime vaistus į sveiką maistą

GYD. ONA RADZEVIČIENĖ

Dažnai mes girdime farmacijos įmonių siūlymus vartoti kraujo spaudimą bei cholesterolio kiekį mažinančius vaistus. Reklamos skelbia, kad juos vartojant galima išvengti širdies kraujagyslių susirgimų, tokių, kaip širdies infarktas bei insultas. Kartais reklamos tampa net įkyrios bei varginančios. Ir ne tik reklamos siūlo vartoti įvairius medikamentus. Apsilankę pas šeimos gydytoją, taip pat dažniausiai neišgirstame pamokymų bei pasiūlymų, ką valgyti, kaip sveikai maitintis, kad galėtume sumažinti vartojamų vaistų kiekį. Gydytojo ištaigose tuoj pat „brukami“ įvairūs vaistai, ypač didėja pasiūla vartoti cholesterolį mažinančius vaistus. Tuo tarpu Europoje ir Lietuvoje šių vaistų vartojimas yra palyginti mažesnis.

Buvau labai nustebinta perskaičiusi Minneapolis – St. Paul apskrities gydytojos kardiologės Elizabeth Klodas straipsnį, išspausdintą „Chicago Tribune“, kuriame ji išsako savo pastebėjimus apie Amerikos gyventojų sveikatą, o taip pat apie tai, kaip sveikas maistas gali pakeisti bei sumažinti medikamentų vartojimą. Gydytoja dirba kardiologijos srityje jau 20 metų ir nuolat bendrauja su ligoniais, sergančiais širdies bei kraujagyslių susirgimais. Jos mintims pritaria ir South Denver Cardiology Associates’ Dean Ornish Heart Reversal Program direktorius, kardiologas Richard Collins. Norėčiau supažindinti su kai kuriomis jų mintimis.

Amerikos gyventojų sveikatos būklė

Nors amerikiečiai vartoja daug vaistų, tačiau negali pasigirti gera sveikata. The American Heart Association (Amerikos širdies asociacijos) teigimu, net 78 milijonai gyventojų turi padidintą kraujo spaudimą (hipertenziją). The Centers for Disease Control and Prevention (CDC – liet. Ligų kontrolės ir užkirtimo tarnybos) išplatino pareiškimą, kuriame nurodoma, kad 120 milijonų (pusė suaugusiųjų asmenų) serga diabetu ar jiems gresia diabeto išsivystymas artimiausiu laiku (prediabetic). 70 milijonų gyventojų vartoja statinus (gydytojo priskirtus vaistus, mažinančius cholesterolio kiekį kraujyje). CDC teigimu, apytikriai du trečdaliai gyventojų yra nutukę ar turi viršsvorį.

Išlaidos vaistams

Sveikatos instituto (The Institute for Health) duomenimis per metus gydytojų priskiriamų vaistų kainos siekia 374 milijardus dolerių. Taip pat buvo nustatyta, kad per metus daugiau nei pusė milijono gyventojų vaistams išleidžia apie 50 000 dol., ir apie 100 000 gyventojų – daugiau nei 100 000 dol. Pastaruoju metu išpopuliarėjo cholesterolio kiekį mažinančius vaistus (PCSK9 blokatoriai) injekcijų pavidalu. Jų kaina metams vienam asmeniui siekia 14 600 dol.

Kardiologų mintys apie cholesterolį mažinančius vaistus

Neatsižvelgiant į dideles kainas, cholesterolio kiekį mažinantys vaistai (statinai) turi daug pašalinių poveikių. Kaip teigia kardiologė E. Klodas, apie 20 proc. asmenų, vartojančių cholesterolį mažinančius vaistus, patiria pašalinius poveikius, tokius kaip raumenų skausmai, mąstymo sutrikimai, kepenų funkcijos sutrikimai. „Vartojant statinus padidėja tikimybė susirgti diabetu, todėl, nors ir sumažinamas cholesterolio kiekis, bet atsiranda kitos problemos, kurios gali būti pavojingesnės, nei padidintas cholesterolio kiekis“, – teigia gydytoja.

Kaip pakeisti vaistus į maistą?

Kardiologo R. Collins nuomone, žmonės turėtų mažinti riebaus maisto, cukraus bei druskos vartojimą. Gydytojams, siekiant sumažinti pastoviai dažnėjančius širdies ir kraujagyslių susirgimus, vertėtų pabrėžti šviežių daržovių, pilno grūdo produktų, augalinių baltymų svarbą.

Daktarė E. Klodas teigia, kad norint turėti sveiką širdį reikia vartoti skaidulas (vaisius, daržoves, grūdus), omega-3 riebalines rūgštis (augalinius aliejus, riešutus, sėklas), antioksidantus (vaisius, daržoves, pupeles, riešutus), augalinius sterolius (*plant sterols*). Augaliniai steroliai yra natūralios medžiagos, mažinančios „blogą“ LDL cholesterolio kiekį. Mažais kiekiais jos randamos lašišoje, graikiškuose

riešutuose, avižose, įvairiose sėklose.

Gydytoja, bendraudama su ligoniais, įsitikino, kad dauguma žmonių žino, kaip sveikai maitintis, bet ne visi turi tam sąlygas, nes yra gana užsiėmę ir neturi laiko gaminti maistą namuose. Nes tik žinodami, ką gaminame, ir iš ko gaminame – galime sustiprinti sveikatą. Gydytoja su grupe bendraminčių įkūrė bendrovę, kurią pavadino „Pirmo žingsnio maistas“ („Step One Foods“). Šios bendrovės tikslas – sukurti produktus, kuriuose būtų suderinta Chia sėklos, graikiški riešutai, avižos, džiovinti vaisiai. Sukurtas

maisto produktas yra pateikiamas vienoje pakuotėje, ir vartojamas kaip vaistas, kuris mažina cholesterolio kiekį, normalizuoja kraujyje cukraus kiekį bei mažina svorį.

„Sveikai maitinantis, geriant vandenį bei aktyviai sportuojant, galima sumažinti lėtinių ligų išsivystymą net 80 proc“, – teigia medikai. Ypatingai svarbu atkreipti dėmesį į vaikus, kurie šeimoje įgauna valgymo įgūdžius. Tik išmokius juos valgyti „tikrą“ (real food, whole food) maistą – užkirsime kelią nuolat augančiam diabeto ir nutukimo epidemijai.

Paruošta remiantis:

„Chicago Tribune“, „Health and Family“, www.WebMd.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJA

Dalyvaukime sporto žaidynėse

Š. m. birželio 30 – liepos 2 d. Kaune vyks jubiliejinės – dešimtosios – Pasaulio lietuvių sporto žaidynės (PLSŽ).

Iki **kovo 1 d.** vykdoma pirminė dalyvaujančių komandų registracija. Labai kviečiame užsienio lietuvių organizacijas, sporto klubus burti savo komandas ir aktyviai dalyvauti! Individualios asmenų paraiškos nepriimamos – buriantį vaidmenį ir paraiškų teikimą turi atlikti veikiančios organizacijos ar klubai (juridinė organizacijos registracija nebūtina).

Visą aktualią informaciją rasite žaidynių puslapyje <http://lietuvizaidynes.lt/>, tačiau atkreipiame dėmesį į tai, kad:

- šiose žaidynėse dalyvauja tik neprofesionaliojo sporto atstovai;
- užsienio šalies sportinių žaidimų komandoje 1/3 žaidėjų gali būti ne lietuvių kilmės, bet turi būti žaidžiantys jų sporto klubų komandose;
- visi PLSŽ dalyviai privalo turėti sveikatos draudimą;
- organizatoriai užsienio šalių lietuviams sportininkams ir komandos vadovams apmoka nakvynės ir maitinimo išlaidas (apmokamos vieną dieną iki sporto šakos varžybų pradžios, varžybų dienomis ir vieną dieną po varžybų);
- žaidynių dalyviai turės galimybę išbandyti jėgas 20 sporto šakų: badmintono, bouldingo, futbolo, golfo, jėgos trikovės, kalnų slidinėjimo, keliautojų sporto, krepšinio, ledo ritulio, lengvosios atletikos, orientavimosi sporto, plaukimo, smiginio, sportinės žūklės, stalo teniso, šachmatų, šaudymo, šaudymo iš lanko, teniso ir tinklinio varžybose.

Jei norėtume registruoti savo bendruomenę ar užduoti daugiau klausimų, rašykite el. paštu zaidynes@lsfs.lt arba skambinkite žaidynių organizatoriams telefonu **+370 5 231 06 37**.

URM Užsienio lietuvių departamentas

GLOBALI LIETUVA

MANO VIRTUVĖ

Neseniai New Yorke ir Čikagoje buvo pristatyta Nidos Degutienės knyga „A taste of Israel: From classic Litvak to modern Israeli“. Autorei sutikus šian-dien siūlome pora paprastų receptų iš šios turtingos, gražiomis nuotraukomis iliustruotos ir įdomiomis istorijomis apipintos kultūrinės-kulinarinės knygos. Receptai skirti 4–6 žmonėms.

Marokietiškas morkų užkandis – meze

Reikės:
3–4 morkų, supjaustytų plonais griežinėliais
1 šaukšto raudonojo vyno acto
2 šaukštų šalto spaudimo alyvuogių aliejaus
1 šaukšto cukraus
1/2 šaukštelio maltų kmynų
1/4-1/2 citrinos sulčių
3 česnako skiltelių, susmulkintų druskos, pipirų pagal skonį
kapotų petražolių

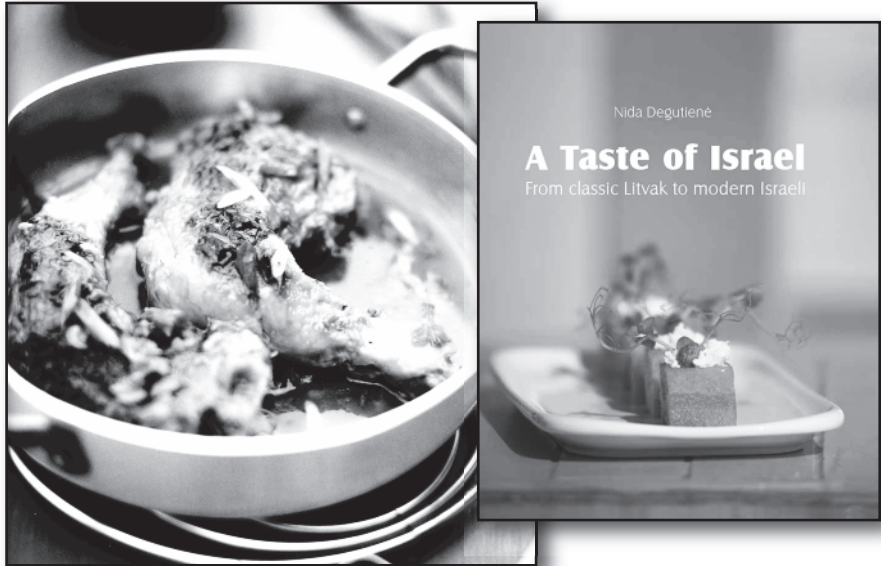
Apvirti morkas, kad suminkštėtų, bet nebūtų visiškai išvirusios. Nuvarvinti, sudėti į dideli dubenį ir leisti ataušti.
Mažame dubenėlyje sumaišyti actą, aliejų, druską, kmynus ir citrinos sultis. Padažą užpilti ant morkų ir išmaišyti. Pabarstyti druska, pipirais bei petražolėmis.
Prieš patiekiant salotos turi pasimarinuoti bent 1 valandą.

Vištiena saldžiame citrų ir anyžių padaže

Reikės:
Nedidelių viščiukų, supjaustytų ketvirtadaliais (6 gabalų) arba 12 šlaunelių
2 didelių apelsinų sulčių (apie 200 ml)

2 šaukštų Arak (izraelietiška anyžių trauktinė)
1 apelsino žievelės
1 citrinos sulčių ir žievelės
4 šaukštų medaus
4 skiltelių česnako, susmulkintų
1 šaukštelio susmulkinto džiovinto čili pipiro
žiupsnelio malto kardamono
žiupsnelio maltų anyžių sėklų
1/12–2 šaukštelių druskos

Viščiuko gabaliukus nuplauti, apdžiovinti ant popierinio rankšluosčio ir nupjauti nereikalingą odą bei riebalus.
Dubenyje sumaišyti apelsinų ir citrinos sultis, Arak, nutarkuotą apelsino ir citrinos žievelę bei susmulkintą česnaką. Įdėti čili, kardamono, anyžių bei druskos. Paruoštu mišiniu ištrinti viščiuko gabaliukus ir uždengti. Marinuoti šaldytuve per naktį arba bent 2 valandas.
Įkaitinti orkaitę iki 180 C (350 F). Sudėti viščiuko gabaliukus į gilų kepimo indą ir užpilti marinatu. Kep-ti 50–60 minučių, kol mėsa iš viršaus gražiai apskrus, o viduje bus labai minkšta. Kepimo metu vištieną keletą kartų palaistyti inde susidariusiomis sultimis. Jei mėsa pradeda degti, uždengti folija.
Skanaus! Išbandykite Nidos re-ceptus ir parašykite, ar patiko.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708–361–5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

PARDUODA

Lietuvių Tautinėse kapinėse
parduodamos dvi duobės.
Kaina 1,800.00 dol.
Tel. 708-636-9461.

Skaitykite
„Draugą“ greičiau!
www.draugas.org

ĮVAIRŪS

- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Tel. 630-640-3516.
- Vyras ieško darbo, gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 708-369-8592.
- Vyras, turintis ilgametę senelių priežiūros darbo patirtį, ieško darbo su gyvenimu. Tel. 708-897-6936.
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė patirtis. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-640-3559
- Moteris ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu ar su grįžimu. Ilgametė patirtis. Tel. 708-299-6417.
- Vyras ieško nebrangiai išsinuomoti vieną kambarį netoli Oak Lawn. Tel. 630-670-0813.
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Kalba angliškai, nevairuoja. Tel. 872-218-0098.

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPA

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmenų turto perkraustymą

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų
630-774-2136

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Florist Queen
1620 Pebblewood Lane Naperville, IL 60563
Tel: 630-450-2014

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal Inc.
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Atlantic Express Chicago
2715 W. 71 St. Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-2655

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užteiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

„Niekada nenuleidau rankų“

Atkelta iš 1 psl.

Eltos korespondentė Laima Žemulienė šio garbingo jubiliejaus proga kalbino kardinolą. Pateikiame kiek sutrumpintą jų pokalbį.

– Jūsų Eminencija, kaip pasitinkate jubiliejų, kaip jį atšvęsite? Kokį mėgstamiausią patiekalą norėtumėte matyti ant vaišių stalo?

– Pasitinku jubiliejų dėkodamas Dievui už drauge nueitą gyvenimo kelią. Psalmistas Šv. Rašte rašo: „Gyvename septynias dešimtis metų, o jei tvirtesni – galbūt aštuonias“. Taigi esu iš tvirtesniųjų, ir už tai visų pirma dėkoju Dievui. Šiandien nuėjau į Aušros Vartus pasimelsti pas Gailestingumo Motiną, kurios globą jaučiu visą gyvenimą nuo mažens. Prisimenu tėvelius, aplankysiu jų kapus, su dėkingumu prisimenu visus, kurie mane lydėjo gyvenimo kelyje.

O patį jubiliejų visų pirma švęsiu su savo broliais vyskupais ir kunigais – daugumai jų suteikiau kunigystės šventimus. Bus graži proga susitikti su buvusiais bendradarbiais ir bičiuliais, su kuriais drauge skleidėme Evangelijos šviesą Lietuvoje. Be abejo, susitiksiu ir su savo broliu bei jo šeima. Džiaugiuosi, kad atvyksta iš užsienio nemažas būrys mano draugų, su kuriais mane nuo jaunystės Prancūzijoje, ar darbo Italijoje metų sieja gilūs dvasinės bičiulystės saitai. Nuoširdi draugystė ir artumas bus pats gražiausias papuošalas prie vaišių stalo, kuriuo nelabai rūpinuosi. Tai mano seselės pasistengs visus pavaišinti.

– Kaip Jūsų gyvenimas teka tarp Nukryžiuotojo Kristaus seserų vienuolyno sienų?

– Neslegia manęs vienuolyno sienos – atvirkščiai, man čia gera gyventi su Nukryžiuotojo Kristaus seselėmis. Jaučiuosi kaip šeimoje. Jų koplyčioje aukoju šv. Mišias, dalyvauju jų maldos gyvenime, kiek galėdamas, prisidedu ir prie jų apaštalavimo. Džiaugiuosi, kad esu ne vienas ir yra kas padeda, pasirūpina. Mano durys atviros ir mus supantį pasaulį. Mielai išitraukiu į Bažnyčios ir Šv. Kryžiaus Atradimo parapijos gyvenimą, priimu bičiulius ir pats juos aplankau.

– Kas gyvenime buvo sunkiausia – darbas Filipinuose, Turkijoje, Vatikane, gyvenimas ir darbas Lietuvoje? O galbūt – kokie nors sukrėtimai, netektys, išdavystės?

– Visur visa širdimi atsidaviau man Bažnyčios

Kardinolas A. J. Bačkis švenčia 80-ies metų jubiliejų. Gedimino Savickio nuotr.

patikėtai misijai. Prieš 25 metus šv. Jonas Paulius II mane paskyrė Vilniaus arkivyskupu. Šį paskyrimą priėmiau ir kaip dovaną, ir kaip iššūkį.

Na, sunkiausias, daugiausia jėgų pareikalavusias valandas gal ir išgyvenau Lietuvoje, kur reikėjo susipažinti su žmonėmis, suprasti jų nuotaikas ir lūkesčius, atverti langus naujai besikuriančiai visuomenei į visuotinę Bažnyčią. Po tokios ilgos izoliacijos tai buvo tikrai nelengva. Kai ko aš nesupratau, o kai ko ir žmonės nesuprato, gal ne visi ir priėmė. Labiausiai mane slėgė tiesos stygius. Tarpusavio santykiai daugiausia būdavo atsargūs. Niekada nežinojai, ką žmogus iš tikrųjų galvoja - sako viena, o darbai liudija visai ką kita.

Bet niekada nenuleidau rankų. Ir mano, ganytojo, siela patyrė daug gražių valandų žvelgdama į augančią jauną Bažnyčią. Ypač džiaugiausi jaunimu, jaunais kunigais, šeimomis. Bandėme kartu kurti, statyti Bažnyčią Lietuvoje, kuri buvo ištikima savo

gražioms tradicijoms, tačiau jai reikėjo atsiverti ir būtinam atsinaujinimui sparčiai besikeičiančiame pasaulyje.

– Jei gyvenimą tektų pradėti iš naujo, ar rinktumėtės dvasininko kelią?

– Ar galima atsakyti į tokį retorinį klausimą? Drąsiai sakau, jog džiaugiuosi savo – kunigo – gyvenimu ir, pridėjęs ranką prie arklo, niekada nesidairiau atgal.

A. J. Bačkis gimė 1937 m. vasario 1 d. Kaune diplomato Stasio Bačkio ir mokytojos Onos Galvydaitės-Bačkienės šeimoje.

1938 m. rugsėjo mėnesį šeima išvyko į Paryžių. Čia A. J. Bačkis baigė katalikų gimnaziją ir įstojo į Paryžiaus kunigų seminariją.

1961 m. baigė Popiežiškąją Grigaliaus universitetą Romoje. 1961 m. kovo 18 d. buvo išventintas kunigu. Iki 1964 m. studijavo Šv. Sosto diplomatinėje akademijoje ir Laterano universitete Romoje, yra kanonų teisės daktaras (1964 m.).

A. J. Bačkis dirbo Vatikano nunciatūrose Filipinuose, Costa Rica, Turkijoje, Nigerijoje.

1974–1988 m. – Vatikano sekretoriato Viešųjų (užsienio) reikalų tarybos narys, nuo 1979 m. – pasekretoris. 1979–1988 m. dėstė bažnytinę diplomatiją Laterano universitete.

Nuo 1988 m. apaštalinis nuncijus Olandijoje. 2001 m. vasario 21 d. pakeltas kardinolu.

1992–2012 m. A. J. Bačkis – Vilniaus arkivyskupijos arkivyskupas metropolitas, įgaliotas atnaujinti diplomatinius santykius su Lietuvos Respublika. 1993–1999 m. Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas. Jo iniciatyva 1993 m. atkurta Vilniaus kunigų seminarija, įkurta Tikybos katedra Vilniaus pedagoginiame universitete, 1994 m. įkurtas Šeimos centras, 1997 m. Trinapolio rekolekčių namai, 1999 m. Vilniaus arkivyskupijos pastoracinis centras, 2001 m. Amatų centras, plečiama labdaringa veikla – jis įkūrė „Betanijos“ labdaros valgyklą, Motinos ir vaiko bei Gailestingumo motinos globos namus.

ELTOS ir „Draugo“ info

Izzy's Fire: Finding Humanity in the Holocaust

by Nancy Wright Beasley

Author Presentations

nancy@nancywrightbeasley.com

1218 Traway Drive

N. Chesterfield, VA 23235-5557

Phone/Fax (804) 276-0716

See book trailer

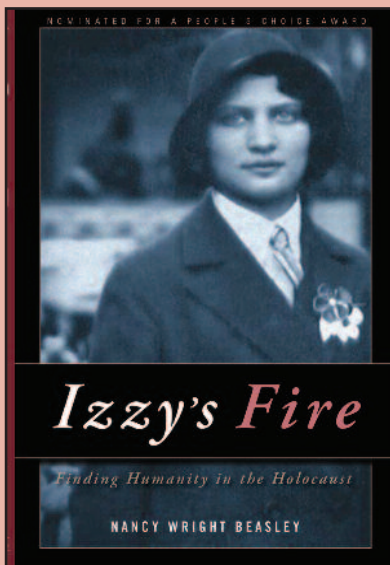
www.nancywrightbeasley.com

ISBN: 978-0-9861828-0-8 \$19.95

E-ISBN: 978-0-9861828-1-5 \$9.95

Available for Kindle & Nook & on Amazon & Barnes & Noble

**TRUE STORY OF CATHOLICS
SAVING JEWS IN LITHUANIA!**

**Padovanokite savo vaikams,
anūkams ir draugams
DRAUGAS NEWS ir
LITHUANIAN HERITAGE
prenumeratą.**

Du leidiniai – viena prenumerata!

Kaina JAV – tik 45 dol.

Tai puiki dovana norintiems anglų kalba skaityti apie Lietuvą: šalies žmones, politiką, kultūrą, istoriją, meną, sportą, kulinariją ir kt.

**www.draugas.org/news • www.draugas.org/lh •
www.facebook.com/DraugasNews**

Skaitykite www.draugas.org

Jaunimo suvažiavime

– diskusijos apie lietuvišką tapatybę

Argentinoje sausio 26–29 dienomis vyko Lotynų Amerikos jaunimo organizacijų ir Lietuvių Bendruomenių (LB) suvažiavimas, kuriame dalyvavę Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Vytautas Pinkus ir Lietuvos generalinė konsulė Sao Paulo Laura Guobužaitė su jaunimu diskutavo lietuviškos tapatybės pajautimo, jos ugdymo ir išlaikymo klausimais.

Suvažiavime dalyvavo LB atstovai iš Argentinos, Brazilijos, Urugvajaus, JAV, taip pat keletas lietuvių, atliekančių praktiką Lotynų Amerikoje. Suvažiavimo programoje numatytų renginių bei diskusijų metu dalyviai dalijosi savo bendruomenių geraisiais veiklos pavyzdžiais, domėjosi studijų bei lietuvių kalbos mokymosi galimybėmis Lietuvoje, formulavo savo bendruomenių organizacijų ateities uždavinius, ypač daug dėmesio skirdami artėjančiai Lietuvos šimtmečio minėjimo progai 2018 metais.

Lietuvos URM atstovai vizito metu lankėsi Argentinos lietuvių bendruomenių organizacijose „Nemunas“ ir „Mindaugas“, Argentinos lietuvių susivienijimo būstinėje ir Argentinos lietuvių centre. Susitikimų metu aptarta bendruomenių veikla, labiausiai rūpimi klausimai bei problemos, taip pat ateities planai.

Vizito Argentinijoje metu V. Pinkus ir L. Guobužaitė susitiko su Berisso miesto meru Jorge G. Nedela, kuris taip pat apsilankė ir lietuviškoje jaunimo stovykloje. Dėkodamas už nuolatinę paramą bei paskatas lietuvių bendruomenei V. Pinkus Berisso merui įteikė Lietuvos užsienio reikalų ministro padėką. Pokalbių metu J. G. Nedela domėjosi Lietuva, jos pasiekimais ir išreiškė didelį norą joje apsilankyti.

Suvažiavimo išvakarėse, sausio 25 dieną, svečiai iš Lietuvos lankėsi ir Lietuvių sąjungos namuose Sao Paulo, kur susitiko su Brazilijos lietuvių bendruomene. Pokalbyje su skirtingų organizacijų lyderiais aptarti aktualūs lietuvių puoselėjimo ir išsaugojimo Brazilijoje klausimai, įvairių veiklų organizavimo bei finansavimo galimybės. Diskusijų metu prieita prie išvados, kad Brazilijoje veikiančios lietuvių organizacijos turi susijungti ir veikti išvien, siekdamas įgyvendinti bendrus tikslus bei idėjas. Kaip vienas svarbiausių įvardytas poreikis įsteigti lietuvių kultūros centrą – lietuvių namus Sao Paulo, kuriuose būtų galima įrengti nuolat veikiančią ekspoziciją salę istorijai išsaugoti, patalpas lietuvių kalbos pamokoms, šokių kolektyvų, chorų repeticijoms.

Brazilijos lietuvių palikuonims ypač rūpėjo LR pilietybės atkūrimo klausimas. Generalinio konsulato atstovai pristatė pilietybės atkūrimo procesą, dvigubos pilietybės įgijimo galimybes, reikalaujamų dokumentų sąrašą, teikė individualias konsultacijas visais rūpimais pilietybės atkūrimo klausimais.

URM info ir nuotr.

Brazilijos lietuvių palikuonims ypač rūpėjo LR pilietybės atkūrimo klausimas.

Meilė šeimai ir Tėvynei – per dainą

Hartfordo vyrų trio: Vytautas Zdanys, bosas; Jurgis Petkaitis, maestro; Alfonsas Zdanys, baritonas.

Ne tik Connecticuto valstijos, bet ir visos Naujosios Anglijos lietuviai Naujųjų metų išvakarėse neteko tauraus giesmininko, lietuviškos dainos skleidėjo, plačios šeimos patriarcho Alfonso Zdanio.

Suvalkijos, senovės Dainavos, krašto sūnus Alfonsas gimė 1927 m. Kybartuose. Tėvų Juozo ir Stefanijos (Skimbirauskaitės) Zdanevičių šeimos židinyje sklido lietuviška daina. Alfonsas buvo gabus kalbėtojas, idomiškai pasakodavo apie jaunystės metus Kybartuose, nuostolingą sovietinę okupaciją, tris mėnesius pėsčiomis su šeima kelione į Vakarų, laviruojant tarp kovojančių vokiečių ir sovietų kariuomenių Antrajam pasauliniam karui baigiantis.

Pasiekę pabėgėlių stovyklą Seligenstadt, Vokietijoje, kur Alfonsas gyveno penkerius metus, tarnavo stovyklos policijoje, dalyvavo sporte, kultūrinėje veikloje. Tenai sutiko ir būdamas 19 metų vedė Janiną Dresliūtę, ir jų vedybinis gyvenimas klesėjo septyniolikos metų.

Į Ameriką atkeliavo 1949 m. Pirmiausia apsigyveno Vermonto valstijoje, o 1950 m. persikėlė į New Britain (prie Hartfordo), Connecticut, dirbti vietinėje pramonėje. Siekdamas išlaikyti ir išleisti į mokslus augančią šeimą, 1960 m. dar išigijo viešbutį „Maple Mote“ gretimame Newington miestelyje, kurį valdė iki 1985 m.

Alfonsas aktyviai dalyvavo didingos Šv. Andriejaus parapijos chore New Britain ir Švč. Trejybės (Holy

Trinity) parapijos chore Hartforde, gražiu baritonu giedodamas solo ar partiją kartu su vargonininku Jurgiu Petkaičiu. Kartu su inžinieriumi Jaunučiu Nasvyčiu (buvusiu ilgamečiu Clevelando lietuvių visuomenės veikėju), Juozu Starėnu ir Leonu Adamkavičiumi įsteigė Hartfordo vyrų kvartetą, kuris gastroliavo lietuvių kolonijose Amerikos rytiniame pakraštyje: New Havene, Worcesteryje (Wooster) Massachusetse, New Yorke, Philadelphijoje. Vėliau persiorganizavo į vyrų trio: Alfonsas Zdanys, jo vyresnysis brolis Vytautas Zdanys, maestro Jurgis Petkaitis. Didelį džiaugsmą išgyveno, kai su žmona Janina aplankė tėviškę ir plačią Lietuvą 1989 m.

Alfonsas Zdanys – taurus, kuklus žmogus ir mylintis tėvas, gerbiantis žmoną Janiną ir savo vaikus, atsiskaitęs ligoninės paslaugų ir atsiseikinti su šiuo gyvenimu prašė perkelti į namus, kur išėjo Anapolin apsuptas mylimų vaikų: mokytojos Ramutės Zdanytės-Mills ir jos sūnų – dr. „Biliuko“ William Mills, dr. David Mills, Ramutės brolių – dr. Jono, Algirdo, Leono Zdanių ir šešių vaikaičių, šeimos artimo bičiulio Gintaro Karoso. Ramiai, įprasta jam draugiška, saulėta šypsena tarė visiems „sudiev“. Dar spėjo priminti artimiesiems, kad šeimos, lietuvių skautijos ir lietuvių kultūros vertybės būtų perduotos ir šešioms jo provaikaičiams.

Giminės Amerikoje, Kanadoje, Lietuvoje, Australijoje pasiges Alfonso.

Dr. Viktoras Stankus

Kovo 25 d. 10 val. r. Balzeko lietuvių kultūros muziejus (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) kviečia į velykinių kiaušinių dekoravimo pamoką. Jos instruktorius menininkas Donatas Astras susirinkusius mokys lietuvių tradicinės dažytų kiaušinių skutinėjimo technikos. Pamokos dalyviai bus pamokyti, kaip specialiu gremžtuku ant nudažyto kiaušinio išskutinti pasirinktų ar susikurtų ornamentų.

Į pamoką kviečiame ir suaugusius, ir vaikus. Ateikite su šeimomis, skirkite laiko ir patys sukurkite savo šeimos Velykų stalo simbolį ir puošmeną – dekoruotą kiaušinių. Į pamoką reikia atsinešti 6 kietai virtus dažytus kiaušinius. Renginio organizatoriai pasirūpins darbo priemonėmis.

Pamokos kaina: suaugusiems 15 dol., muziejaus nariams 10 dol., vaikams iki 12 metų 5 dol. Užsiėmimo metu būsite vaišinami kava ir sausainiais.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Vasario 12 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p.** kviečiame į Pasaulio lietuvių centro didžiąją salę pasiklausti organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ metinio pranešimo. Bus apibūdinti organizacijos projektai ir planai, pristatyta finansinė ataskaita ir rodomos skaidrės iš organizacijos remiamų centrų veiklos Lietuvoje bei JAV. Laukiame organizacijos narių, rėmėjų ir visų, kuriuos domina „Vaiko vartai į mokslą“ siekliai bei veikla.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės valdyba** maloniai kviečia visus dalyvauti Vasario 16-osios minėjime, kuris įvyks š. m. vasario 19 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Fondo salėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Pagrindinis pranešėjas – lt.plk. Kęstutis Eidukonis. Taip pat bus meninė programa ir vaišės. Lauksime visų.

■ **Vasario 25 d., šeštadienį, 5:30 val. p. p.** New Yorko Lietuvių Bendruomenės valdyba drauge su LR generaliniu konsulatu New Yorke kviečia jus į Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Apreiškimo bažnyčioje (259 North 5th St., Brooklyn, NY 11211) sveikinamąjį žodį tars Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius, muzikinę programą atliks Dariaus Polikaičio vadovaujamas lietuvių meno ansamblis iš Čikagos „Dainava“. Vėliau šventė tęsis Mount Carmel bažnyčios salėje (North 8th St. ir Havemeyer St. Corner, Brooklyn, NY 11211), kur jus linksmins

DJ/VJ Rimas Samis. Bus vaišės. Daugiau informacijos el. paštu: zybuokle@gmail.com arba paskambinus tel. 347-415-6379.

■ **Čikagos lituanistinės mokyklos 25 metų** jubiliejinis pokylis vyks kovo 4 d., šeštadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje. Renginys prasidės 5 val. p. p. šv. Mišiomis tėvų jėzuitų koplyčioje. Bus programa, vakarienė ir šokiai. Kviečiame visus buvusius ir dabartinius mokinius, mokytojus ir tėvų komiteto narius gausiai dalyvauti. Vietas užsisakyti ir daugiau informacijos tel. 630-242-0493.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius** š. m. kovo 11 d., šeštadienį, rengia išvyką autobusu iš PLC į klasikinio kiniečių šokio ir muzikos ansamblio „SHEN YUN“ pasirodymą „Rosemont“ teatre, Rosemont, IL. Norintieji pamatyti šią pasaulinio garso trupę prašomi skubiai užsisakyti vietas. Daugiau informacijos sužinosite paskambinę Baniutei Kronienei tel. 630-968-0184.

■ **Vydūno jaunimo fondas** minės savo veiklos 65 metų sukaktį š. m. kovo 26 d. 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, didžiojoje salėje. Maloniai prašome pasižymėti šią datą. Lauksime vardinių stipendijų steigėjų, rėmėjų ir svečių drauge atšvęsti šią reikšmingą sukaktį. Daugiau informacijos pateiksime vėliau.

KVIEČIAME

CHICAGO MOTHERS FOUNDATION
ORGANIZUOJAMĄ LABDAROS RENGINĮ
PAREMTI NEJGALIUS LIETUVOS VAIKUS

Je crois aux Miracles

VASARIO 25 D., 6:30 PM
PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE, GALERIJA "SIELA".
14911 127TH ST.
LEMONT, IL 60439

RENGINIO METU VYKS PARODA:
"KUO KVĖPUOJA NEJGALUS
LIETUVOS VAIKAS"

VAKARO SVEČIAI:
PIANISTĖ ANI GOGOVA
VYTAUTAS.V. LANDSBERGIS
LIETUVOS VIRTUOZAS -
MAGAS ROKAS

RENGINIO METU VEIKS BARAS,
VYKS LOTERIJA, BEI TYLUSIS AUKCIONAS.
VISOS SURINKTOS AUKOS BUS SKIRTOS LIETUVOS SERGANTIEMS VAIKAMS.

DĖL BILETŲ TEIRAUTIS:
* EDITA ZASIMAUŠKAITE 630-207-9816 ARBA
MOTHERSUNIONFOUNDATION@GMAIL.COM

APRANGOS KODAS: VAKARINIS

2017 MŪSŲ KALENDORIUS

VASARIS 16 d. Lietuvos Valstybės Atkūrimo Diena.
25 d. Šeštadienį, 11:30 v.r., LIETUVS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS.
151 N. Lincoln Ave., Mundelein, IL (Santa Maria Del Popolo Centre).
Ruošia: GLM ir W-LCA. Inf: 224-256-6760; 847-429-8639.

KOVAS 11 d. Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo Diena.
12 d. Sekmadienį, 3:30 v.p.p., APYLINKĖS METINIS SUSIRINKIMAS—VALDYBOS RINKIMAI. 116 N. Lake Street, Mundelein, IL (Parapijos kambaryje prie Koplyčios). Inf: 847-429-8639, arba email: audrius.abrutis@yahoo.com

BALANDIS 16 d. Linksmų Šventų Velykų

GEGUŽĖ 7 d. Motinos Diena
20 d. ir Metinis "SKOKIE FESTIVAL OF CULTURES" 11 v.r. iki 7 v.v.,
21 d. Oakton Park, 4701 Oakton St., Skokie, IL Inf. 847-674-1500.
Jeigu W-LCA dalyvaus, detalės bus praneštos sekančiame kalendoriuje.

Šventos Mišios Lietuvių Kalba
Santa Maria Del Popolo Koplyčioje
116 N. Lake Street, Mundelein, IL

Sausio 8 Vasario 12 Kovo 12
Balandžio 9 Gegužės 14
Sekmadienį, 2:00 v.p.p.
Inf: Violeta 847-244-4943

JAV LB WAUKEGAN—LAKE COUNTY APYLINKĖ (W-LCA)
Lithuanian American Community, Inc. (LAC)
Pirm. Audrius Abrutis Inf. 847-429-8639 Email: audrius.abrutis@yahoo.com
GEDIMINO LITUANISTINĖ MOKYKLA (GLM)
Dir. Giedrė Ramanauskaitė Inf. 224-256-6760

Vasario 5 dieną, sekmadienį, New Yorko lietuvių mėgėjų teatras „Pokštininkai“ pristato Vidos Bladykaitės liaudišką komediją „Vakaronė piniginėje“.

Spektaklis vyks Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) patalpose, 307 W 30th Street, New York, NY. Pradžią – 2 val. p. p.

Daugiau informacijos: m.mildaest@hotmail.com

*Kviečiame
sutuoktinius, sužadėtinius
ir visus misijos narius*

dalyvauti Mišiose,
atnaujinti Santuokos sakramento įžadus,
taip pat pabendrauti prie vaišių stalo.
Šeimos kviečiamos dalyvauti su vaikais.

*Laukiame
jūsų!*

Mišios – antradienį, vasario 14 d., 7 val. v.
Palaimintojo Jurgio Matulaičio Misijoje
14911 127th St, Lemont, IL 60439 • 630 257 5613 • matulaitismission@gmail.com

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747